

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
BRASSÓ, KAPU-ÚCCA 64-66. SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 677 és
677 SZÁM - KIADÓHIVATAL 62 és 677 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DÍJAK: Brassóban egy hora 70 lej
negyedévre 190, félre 380, egy évre 680 és 10 lej kézbesítési
díj. - Vidékre postai küldéssel 80, 220, 420 és 800 lej
Külföldre negyedévre 370, félre 720, egész évre 1400 lej

FŐSZERKESZTŐ
SZELE BÉLA dr.

HIRDETÉSEKET Brassó kivételével kizárólag a PUBLI-
CITERADOR BUKAREST, Strada Berthelot No. 1, vagy annak
fiókjai vesznek fel, APROHIRDETÉSEK közvetlenül a kiadóba
küldendők vagy bármelyik bizományosunk útján is feladhatók

Az a szörnyű

irredentizmus már a Bratianu pártját is kezdi megméretelyezni. Ki gondolta volna csak egy félévvel ezelőtt, hogy a liberális párt egy, frakciója és a romániai irredenta magyarság egy, nézetten lesz a ez a politikai csoport is növelni fogja az elégedetlenkedők számát? Ki merie volna föltételezni, hogy a jó melegben sütkérező és a husosfazék közelében üldögélő politikusok egy része kész inkább ott hagyni a már megszokott otthont, a meghitt párt klubbot, mintsem higgadtan tovább is elnézze azt a botrányos államháztartást és politikai vezetést, amely ma Romániában mindent a feje tetejére állít? Szinte nem merünk hinni füleinknek! Igaz-e, hogy Dragos liberális képviselő és társai megundorodtak már a hatalom kicsapongásaitól? Hát már észrevették ők is azt a korrupciót, erőszakot és igazságtalanságot, amely államunk tekintélyét úgy bent, mint a külföldön teljesen aláásta. Vajjon rájöttek volna ők is arra, hogy itt Romániában a kisebbségek elnyomtatása az ország konszolidációját akadályozza meg? S hogy, a közélet minden megnyilvánulásában beteges tünetek mutatkoznak? A szubordináció veszedelmes csődjét vajjon ők is tapasztalták? Belátják-e már, hogy a kvalifikációs törvény hiánya miatt mindenütt kevés a valódi szakember, akik helyett legtöbbször csak pasáskodó, rendelkezni szerető, goromba, gögös, tudatlan irodafőnökök irányítják hivataluk szerkerudját? Megérezték-e, hogy a közalkalmazottak anyagi helyzetének és nyugdíjának rendezése nélkül a baksis-rendszer fog továbbra is kísértetni? S hogy, ez a szegényes állapot bizonytalanná teszi és veszélyezteti az állampolgárok leg-sarkalatosabb jogait?

Ugy van! Dragos és társai józanul, elfogulatlan ésszel tudatára ébredtek annak, hogy, a jelenlegi helyzet tarthatatlan, mert ez a szomorú állapot minden faját önzetlenül rajongó románok érzékenyen fáj. Az önérzetes állampolgár ököbe szorult kézzel pirulni kénytelen, mikor közelebbről látja azt a sok kisebb és nagyobb szabálytalanságot, bűnt, vétkeket lelkiismeretlenséget és panamát, amely különösen a közügyek terén kezd mindennaposá válni, s amelyről mi, a magyar sajtó munkásai mindig jóhiszeműen beszámoltunk.

Ezért az őszinteségért, a bűnök leleplezéséért és bátor szavunkért, amellyel rendületlenül a közállapotok javítását célozzuk, neveztek el hazafiatlan irredentáknak.

S íme az idők jele! Dragos liberális képviselő politikai barátjaival együtt szintén hadat ízen a korrupciónak! Most már ők is bizonyára hazaáruló irredenták, megbízhatatlanok, ellenséggel cimborálók, mert nem üvöltöttek együtt a farkasokkal, nem dicsőítik a kormány politikáját s a közügyek menetét csak azért, mert román.

Érezzük, hogy, lassan, de biztosan elkövetkezik az a korszak, amelyet mi magyarok egyrészt saját sorsunk megjavulása, másrészt az ország békés megerősödése céljából kívánunk. Tudjuk előre, hogy a liberális kormány minden erőszakos intézkedése mint a kátyavár össze fog omlani. Azt is tudjuk, hogy a meg-

bélyegző vesszőfutás nincs már messze s a visszavonulás is mielőbb meg fog történni, ha a nemzetközi ítélőszék le-sújtó bírálatát el akarják kerülni.

A tisztességes közvélemény, a korrupció megdöntésére nemsokára nekünk, irredentáknak fog segítséget nyújtani. A kisebbségek jogos kívánsága is előbb-utóbb dűlőre jut, mert az aláírt szerződések sutba dobását a hatalmak nem fogják egykedvűen eltűnni. Nem a magyar nemzetért, hanem mivel a ratifikált szerződések megtartása a világbanke szempontjából feltétlenül szükséges.

Mindezeket mi jól tudjuk, s éppen ezért türelmesen várunk és reméljük a mi politikai helyzetünk jobbrafordulását is.

Érik az idő. Dragoséknak kis csoportja tekintélyes táborra fog növekedni. A liberális párt napokban lezajlott bukaresti nagygyűlésén az elégedetlenség kormányellenes nyilatkozataiból már is észrevehetik Bratianuék, hogy hatalmi nimbuszuk már nagyon elhalványodott.

Mi, magyarok régóta látjuk, hogy a liberális kormány, végelgyengülésben szenved. A diagnózist abból állapítottuk meg,

hogy az országban fejtelenség és anarchikus rendtelenség uralkodik. A polgárokkal szemben minden hatóság azt teheti, amit éppen akar. A jogorvoslat kezd ismeretlen fogalom lenni. Viszont a jogfosztott kisebbségek láncra verve szabad prédát a másképp tehetetlen kormány zsarnokságának. Bratianuék csak a védtelen kisebbségeknek tudnak parancsolni. Ezeket üldözni és gyötörni is merik. Csak rajtuk tudják éreztetni és fitogtatni álhazafiságukat.

Mi ezekből a jelekből állapítjuk meg gyávaságukat, s nagyfokú gyengeségüket. S ha ezeket tudva, Dragos mégis azt jövendőli, hogy, a választásokból ismét a liberális párt kerül ki győztesen, mi ezt csak úgy fogadhatjuk el, hogy a liberális pártból csak az lesz maradandó, amit Dragosék jelentenek. S egyáltalában nem tartjuk véletlennek, hogy a tisztulási folyamat Erdélyből indult ki, mert Erdély van hivatva arra, hogy a kapkodás, kísérletezés és éhes szerzési-vágy első rohama után politikát és erkölcsöt diktáljon Romániában.

T. D.

Készül a dunai államok gazdasági blokkja

A jövő hónapban közvetlen tárgyalások kezdődnek — Benes mindenekelőtt Seipel kancellárt keresi fel — Az egyes államok állásfoglalása — A bécsi román kereskedelmi attasé nyilatkozata

BÉCS. (A Brassói Lapok bécsi tudósítójától.) Az elmúlt hét végén egyidőben Genfből és Prágából félhivatalos jelentések érkeztek, hogy Benes megbízást kapott a népszövetségtől, illetőleg a nagyhatalmaktól olyan tervezet kidolgozására, amely helyreállítaná a Duna medencéjének széttépett gazdasági egységét és megvalósítaná az osztrák-magyar monarchiából keletkezett, illetőleg annak területéből kiegészült államok békéjét.

A Brassói Lapok már hetekkel ezelőtt, a kisantant minisztereinek laibachi konferenciájának alkalmából hírt adott Benes missziójáról, így olvasóink számára nem jelentett meglepetésszerű újdonságot a terv félhivatalos nyilvánosságra való hozatala.

Tény, hogy, mióta a nyugati államokban a politika balfelé tolódott és Párisban Herriot, Londonban pedig Macdonald kerültek uralomra,

a kisantant alapjában rendült meg.

Eltekintve a benne résztvevő államok vételkedéseitől, a nagy ellentétől egyrészt Csehszlovákia és Jugoszlávia, másrészt Románia között az orosz kérdésben, a bánsági küzdelemtől Jugoszlávia és Románia között, a kisantant egy csapásra elvesztette támasztékát, Herriot és Macdonald tudatára adták Benesnek, hogy

Középeurópa nem tagozódhat két ellenséges táborra, a győztesekre és a legyőzöttekre,

meg kell valósítani az összes dunai államok együttműködését. A Brassói Lapok bécsi tudósítója az augusztus végén megtartott laibachi konferencia alkalmából nyilvánosságra hozta ezt a tervet és közölte, hogy Marinkovics jugoszláv és Duce román külügyminiszterek is helyeselték Benes erre vonatkozó fejtegetéseit.

Mostan, hogy, híradásunk hivatalos

jellegű megerősítéseket nyert, módunkban van közölni, hogy, még igen koraiak azok a várakozások, amelyeket Benes vállalkozásához fűznek és amelyek már tudni vélik azt is, hogy a középeurópai dunai államok konföderációjának megalakulása csak idő kérdése. Minden erre vonatkozó kombináció még felette korai. Kétségteljesen a régi Kossuth Lajos-féle konföderáció felé tendál a nagyhatalmak szándéka. Ennek azonban egyelőre még annyi politikai és gazdasági természetű akadálya van, hogy egyelőre a dunai államok gazdasági blokkja is nagy eredmény, volna. Értesítéseink szerint a jövő hónapban bizalmas tanácskozások kezdődnek majd meg az egyes országok kormányai között ebben a kérdésben. A tárgyalásokat Benes bécsi látogatása vezeti majd be. A cseh külügyminiszter mindenekelőtt Seipel kancellárt akarja tervébe részletesen beavatni.

Az egyes államok hajlandók politikai és gazdasági szuverenitásuk épségben tartásával egyelőre vám-unióra lépni. Csehország és Ausztria fejlett és exportra szoruló iparuk helyzetének javulását remélik ezáltal, miért is hajlandók Magyarországnak és Romániának egyéb engedményeket biztosítani a vám-unió megkötése esetén.

A jugoszláv kormány Radics befolyása alatt szintén hivatkozik a gazdasági együttműködésre. A hangulat illusztrálására módunkban van a következőkben Statescu Vikornak, Románia bécsi kereskedelmi attaséjának nyilatkozatát közölni:

— A vám-unió tervének megvalósulása óriási eseménye lenne az utódállamoknak és egész Közép-, Kelet és Délkelet-európa gazdasági életének átalakulását

A lej Zürichben
nyitáskor 2.66 egyengeted

eredményezné. A román kormány annál melegebben köszönti az első lépést, mivel igen örül, hogy módjában lesz a régi viszonyt a többi államokkal helyreállítani.

Hasonló nyilatkozatokat tettek előttünk a többi érdekelt államok egyes diplomatái is. A vám-unió problémája ezért már legközelebb komoly tárgyalások stádiumába kerül.

Szemere Pál.

Elsimitották

a népszövetségben a japán konfliktust

GENF. (A Brassói Lapok tudósítójának távirata.) A japán konfliktust sikerült elsimitani, bár az egyezségkormányt a japánok kifogásolták, mire a cikkelyeket világosabban fogalmazták meg s kielégítő magyarázatot fűztek hozzá.

A döntő bíróságról tárgyaló bizottság tudomásul vette a szövetségesekkel történt japán megegyezést, s Adacsi köszönettel emlékezett meg azok munkájáról, akik a megegyezés létrehozásán fáradoztak. Loucheur kijelentette, alaptalan az a feltevés, mintha Japán módosító javaslata egyetlen nagyhatalom ellen is irányulna.

A bukaresti „Baratia”-templom botránya

A bukaresti katolikus magyarság tüntet elmozdított papja mellett

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Bukarest katolikus magyarságát felháborító eset tartja izgalomban. Az itteni magyar katolikus plebánia egyes tagjainak áskálódása folytán ugyanis Radics István magyar katolikus lelkészt felesleges hatósága visszarendelte. Ez a visszahívás az itteni kat. magyar hívők körében óriási elkeseredést szült, annál is inkább, mert Radics főtitelendőnek még azt a kérését is megtagadták, hogy vasárnap a szószékről vegyen bucsút híveitől.

A kis Baratia templom zsufolásig tömve volt magyar hívőkkel, de a mikor Paskó főtitelendő 9 órai miséjét megkezdette tüntetőleg vonult ki az egész társaság s elhatározták, hogy számon kérik Jovanelli plebánost a magyarokat sértő magatartásáért. Az elhatározást tett is követte. Mint egy 300—400 hívő rögtön felment a plebániára s Jovanellitől elkeseredett hangon kért számot a történetekért. Bár ő a Radics visszahívásának a kezdeményezője, igyekezett kezeit mosni s arra kérte az izguló tömeget, hogy menjenek, az érsekségre panaszukkal.

Erre a tömeg úgy, amint volt, az érseki palotához ment. Auner püspök helynök nem lévén jelen, Hubert szeminárium prefektus fogadta a magyarokat, aki elképedve a nagy tömeg láttára, csitítani akarta őket s arra kérte, hogy jöjjenek hétfőn, amikor úgy Auner, mint Cisar Sándor püspök megérkeznek.

Hétfőn reggel 9 órakor a magyar katolikusok delegációja megjelent, de a püspök ur — akit a magyarok sürgönyileg kértek le Jassyból — még nem érkezett meg s így csak Auner püspök helynök urral ismertették ügyüket. Követelték, hogy Radics visszahívása sem misitessék meg, kérték továbbá azt is, hogy addig is, míg a Cuza Vodai magyar kápolnát visszakapják, a melynek érdekében most már nagyarányú akciót indítottak, a magyarok egyházi ügyét csak magyar pap intézze el s abba be ne szólhasson másnemzetiségű lelkész a parochiának.

Mikor a küldöttség a leghangosabb volt, megjelent Radics főtitelendő, ur is és követelte, hogy a püspöki helynök ur ismertesse vele is azokat a vádakat, amelyek alapján őt innen visszarendelték, mert ha egyházi felettes hatósága ezt megtagadná, úgy el van szánva arra is, hogy leleplezi s a nyilvánosság elé hozza az egész «Baratia»-i plebánia aknamunkáját.

Auner püspöki helynök ur úgy Radicsot, mint a küldöttség tagjait türelemre kérte addig is, míg Cisar püspök ur megérkezik s megígérte, hogy tőle telhetőleg igyekeznék foglalkozni az egész incidenst elsimitani. A küldöttség tudomásul vette Auner kijelentését, de figyelemztette, hogy ha ügyük nem lenne kívánságuk szerint elintézve, úgy eddig nem látott botrányba fullasztják ezt az egész ügyet.

A küldöttség ezzel eltávozott s várja a jassyi püspöknek szerdára beígért megérkezését, a kítől remélik az ügynek simán való befejezését.

Franciaország megnyugvással fogadta a német memorandumot

Németország tisztázni akarja az összes függő kérdéseket — Oroszország sugallta a memorandum szövegét?

PÁRIS. (A Brassói Lapok eredeti távirata.) A német kormánynak a népszövetségbe való belépéséről szóló memorandum ma megérkezett Párisba. A memorandumnak — amely még nem jelenti azt, hogy Németország kéri a népszövetségbe való felvételét — jelentősége abban áll, hogy még a kérés benyújtása előtt tájékozódni akar a német kormány afelől, vajjon milyen kihatással lesz a népszövetségbe való felvételnek. A francia sajtó a memorandum elküldésének tényét általában jóindulattal fogadja s örömdetes tényként állapítja meg, hogy a memorandum nem szab feltételeket, csupán tisztázni akarja azt, hogy a népszövetségben egyenrangú félként kezelik-e majd? Más célja is van a memorandumnak: még a felvétel iránti kérés benyújtása előtt tisztázni azt a kérdést is, vajjon nem jut-e összeütközésbe ezáltal azzal a szerződéssel, amelyet Oroszországgal kötött, s vajjon a belépés megkönnyíti-e német Felsőszilézia és a Saarterület katonai ellenőrzésének megoldását.

A francia sajtónak különösen kedvére való volt, hogy a német memorandum hangja mértéktartó és hogy Stresemann nem hozta nyilvánosságra a memorandum szövegét, amiből arra következtettek, hogy Berlin sulyt helyez arra, hogy viselkedését Franciaországgal szemben korrektnek tartsák.

A francia lapok közül egyedül az Oeuvre az, amely nem látja a memorandumban Németország tisztá szándékait, s azt írja, hogy a memorandumot Oroszország sugalmazta már csak azért is, mert

szerinte Németországnak — minden tagadás ellenére — titkos kötelezettségei vannak Oroszország irányában.

Németország visszakapja gyarmatai egyrészét

Németországnak egy másik fontos és még a népszövetségbe való felvétele előtt tisztázandó probléma a gyarmatok kérdése. Ugy hirlük szó van arról, hogy Németország visszakapja afrikai gyarmatainak egy részét — s világpolitikai szempontból látják aggodalmasnak egyesek a belépést, attól tartva, nem fogja-e ez a lépés hátrányosan befolyásolni Németországnak Amerikához és Oroszországhoz való viszonyát. A népszövetség hívei jogalmiatiatnak rá, hogy Amerika politikailag békés és konszolidált Európát akar, ebből a szempontból tehát csak kívánhatja a belépést, Oroszországot pedig a rapallói szerződés cseppet sem feszélyezi abban, hogy tárgyaljon Angliával és Franciaországgal s talán egészen új világpolitikai konstellációt készítsen elő.

A német belső helyzet

Nem egy nehézséget kell leküzdenie a német kormánynak a német nemzeti pártok ellenállásának legyőzésében is — csak a minap hangzott el Held bajor miniszterelnöknek utólag letompított harcias állásfoglalása, amely kifejezetten a belépés ellen nyilatkozott és követelte a háborus bűnösségre vonatkozó jegyzék notifikálását — de nem kevésbé aggodalomkeltők az angol belpolitikai viszonyok, amelyek kódós háttéréből esetleges kormányválság körvonalai bontakoznak ki.

A liberális kormány őszi tervei

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A közeledő parlamenti megnyitás a kormány s a miniszterek körében is élénk tevékenységet váltott ki. Nagy sürgős-forgás a miniszterek közt, hogy a megnyíló parlament elé kellő számú törvényjavaslatot nyújtsanak be.

Duca külügyminiszter ma Szinájába utazott, a király elé, akinek fontos kormányzati tényekről referál. Holnap minisztertanács lesz, amelyen a visszatérő Duca közölni fogja a királlyal történt megállapodásokat. A miniszterek a holnapi minisztertanácsra számolnak be azokról a törvényjavaslatokról, melyeket a megnyíló parlament elé terjesztenek.

Szócs Géza meg van elégedve...

Sir Ramsay-ék látogatása a Székelyföldön Székely nyomorúság és hivatalos ebéd

A Keresztény Világszövetség titkárai a szinajai konferencia befejezése után Csik szeredát is meglátogatták, hogy ebben a szintizta székely városban, mint egy székely vármegye központjában informálódjanak a székelység gazdasági és kulturális viszonyairól. Sir Dickinson és dr. Alex Ramsay, Ispir közoktatásügyi államtitkár, Szócs Géza liberális szenátor, dr. Bogdan képviselő és Florea Gyula prefektus kíséretében meglelték a város kulturális intézményeit és kíséretüktől informálódtak a székelység viszonyai felől. Természetes, hogy ilyen informátorok mellett a székelység helyzetéről a valóságnak megfelelő képet nem nyerhettek. Az angol vendégek a prefektusnál megtartott ebéd után Belgrád felé vették útjukat s tegnap már Szófiában voltak.

Sajnos, rendszerré lett már, hogy az ilyen látogatások alkalmával hermetice elzárják a kisebbségek képviselőit a látogatóktól és így nem lehet olyan dolgokra felhívni figyelmüket, amelyeket a liberális informátorok elsúlyesztenek. Ha Szócs

Géza kinevezett szenátor és Florea prefekt nem vették volna az angol urakat valóságos kínai fallal körül, akkor borzalmas képet nyertek volna a jogtalan megadóztatásokról sulyos közoktatásügyi sérelmeinkről, törvénytelen közmunkákról és egyéb jogfosztásokról s akkor talán a Viitorul sem írhatná azt, hogy a látogatók meglepődve tapasztalták, hogy a kisebbségek helyzete egészen más, mint ahogy ők hitték.

Nemzetközi magánjogi intézet Rómában

GENF. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A népszövetség közgyűlése foglalkozott az olasz kormány amaz ajánlatával, hogy Rómában nemzetközi magánjogi intézetet állítsanak fel. Az intézet hatásköréről, működéséről és ellenőrzéséről szóló előadói jelentést s határozati javaslatot elfogadták.

A következő tárgy a nemzetközi törvényszék bírái és jegyzői nyugdíjának a megállapítása volt. A címzetes bírának tizenötezer, a jegyzőknek tízezer holland forint nyugdíjat terveznek.

A gólkirály. Futball-regény. Írta: Pánczél Lajos. Ára 35 lej. Megrendelhető a „Brassói Lapok” könyvosztályától Brassó, Kapu-u. 64-66

Miniszterianács előtt a csongrádi bombamerénylet

Nyilatkoznak a miniszterek — Önként jelentkezett az álmerénylő

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A csongrádi bombamerénylet bűnügyében elhangzott ítélet a politikai életben mindkét oldalon nagy kavargást idézett elő és tegnap délután a minisztertanács is foglalkozott vele.

Az ügygel kapcsolatban Rakovszky Iván belügyminiszter nyilatkozott a 8 Órai Újságnak és azt mondja, tévesen állították be tegnapi nyilatkozatát, amennyiben azt úgy értelmezték, mintha ő az ítéletet akarná bíráltni. Az ítéletet kritizálni — mondotta — nem lehet, azonban a bíróság eljárásának egyes fázisát, vagy az indoklásban mutatkozó esetleges jelenségek szavát tehetők. Nem azt mondotta, hogy az ítéletet a bíróság nem a legszentebb meggyőződése szerint hozta meg, viszont egy minisztertől, akinek az ország ügyeinek valamilyen ágazatáért viselnie kell a felelősséget, nem lehet elvitatni azt a jogot, hogy a reszortját érintő kérdésekben a bíróság eljárását — nem kritika formájában — ha szükségesnek látja, ne tegye szóvá reszortja érdekében és ne igyekezzék megfelelő korrekciókat biztosítani.

Amennyiben a rendőrségi hatóságok a nyomozásban meg nem engedett módon jártak el, — folytatta a miniszter — a bíróságnak joga van az orvoslás módját megtalálni, de semmiesetre sem helyes minden ellenőrzés mellőzésével fölényes és sértő kritikával illetni a hatóságok nyomozását.

Ugron Gábor volt belügyminiszter az Esti Kurirban az alábbiakban nyilatkozott:

— Alkotmányosan gondolkodó politikus, aki a bírói függetlenséget nem hajlandó a politikai divatnak feláldozni, egy pillanatra sem gondolhat olyan megoldásra, amelyért a bírói függetlenséget feláldozni kellene. A belügyminiszternek semmi esetre sincs joga arra, hogy kritikát gyakorolhasson a bírói eljárás felett azért, mert a közrendészeti hatóságok súlyosan kompromittálva kerültek ki a tárgyalásból. Amennyiben beigazolódna, hogy a csendőrök és rendőrök szabálytalanul jártak el, a belügyminiszter feladata, hogy azt megtorolja. Csak a gyilkosok kézrekerítése a fontos és nem az, hogy a kormányzati tényezők egymással civódjanak azon, hogy ki a hibás a nyomozás eredménytelenségéért.

A bombamerénylet ügyének legújabb fejleménye az, hogy a rendőrségen önként jelentkezett egy Popovics István nevű állás nélküli hivatalnok, aki a bombamerényletet magára vállalta. Kihallgatása során kiderült, hogy Popovicsot felbérelték, hogy vállalja magára a gyilkosságot, és ezzel is az volt a céljuk, hogy félre vezessék a rendőrséget.

Rövid hírek mindenfelől

BUDAPEST. Daruváry külügyminiszter és a budapesti belga követ között megegyezés jött létre, amely szerint a két állam a Magyar ország, Belgium és Luxemburg közötti kereskedelmi forgalomban a legtöbb kedvezményt biztosítja kölcsönösen.

BUDAPEST. Satron Sándor vasesztergályost, aki a kormányzó elleni merényletével volt vádolva, a törvényszék, mint ismeretes, hat évi fegyházra ítélte. Felelősséget folytató tábla most tárgyalta az ügyet, s elrendelte Satron elmeállapotának megvizsgálását.

KONSTANTINAPOLY. A szultán palotája ötnegyed millió dollárért eladó. A kormány elhatározta, hogy a bizánci falakat is leromboltatja.

RÓMA. Gaspari bibornok körlevélben hívta fel az olasz papságot, hogy tartózkodjék a politikai küzdelmekről.

BUENOS-AYRES. Parana brazíliai államban újra kitört a forradalom.

LONDON. A wahabíták állítólag elfoglalták Mekát.

A szovjet nem adja vissza a franciák pénzét

RIGA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A francia kormány és a moszkvai szovjet köztudvalevőleg szintén tárgyalások indultak meg egy francia-orosz egyezmény megkötése végett. Franciaország ehhez az egységhez alapfeltétel gyanánt azoknak a milliárdoknak a visszafizetését kötötte ki, melyeket a francia polgárok Oroszországnak még a háború előtt kölcsön adtak.

Az orosz tanácsköztársaság hivatalos lapja, az Izvestia a szovjet de jure elismeréséről ezt mondja:

— Az orosz szovjetek szocialista köztársaságainak uniója jelenleg a világ legerősebb állama. Franciaországnak sincs semmi várnia tőlünk annak fejében, hogy elismer bennünket. Ha a régi tartozásokból és a nacionalizált magánjavakból az elismertetés sine qua nonját akarják csinálni, akkor jobb, ha meg se kezdjük a tárgyalásokat.

Egyébként Csicserin külügyi népbiztos is erős kritikával illette Poul-Boncournak a népszövetség ülésén Georgia javára mondott beszédét.

Hiábavaló volt az Anghelescu-roham

Alig apadt a marosvásárhelyi felekezeti iskolák tanulójának száma

MAROSVÁSÁRHELY. (A Brassói Lapok munkatársától.) A marosvásárhelyi magyar iskolák végre felállíthaták az Anghelescu-rohamok hatása alatt némileg módosult mérlegeiket. Az alig számbevehető eltérések a tanintézetek növendékeinek létszáma körül ismét csak a maroszéki magyarság dacos ellentállását igazolják, amellyel a kormány iskola politikájára ad választ s az itt-ott tapasztalható apadás a szakkörök véleménye szerint nem egészen az Anghelescu-féle támadások következménye.

A református kollegium inkább az 1923-24 tanév folyamán veszített több növendéket. Ebben a tanévben az idegen felekezeti tanulóira vonatkozó rendelet folytán 47 unitárius és zsidó vallású tanulónak el kellett távoznia az intézet falai közül. Az évet 422 növendékkel zárta le ez a középiskola, ezzel szemben az idei év apadása 36 növendék. Különböző két párhuzamos osztálya van a középiskolának, a harmadik gimnázium tavalyi párhuzamos osztályát ellenben megszüntették.

A római katolikus főgimnázium növendéklajstromában az apadás 30 tanuló. Itt az a helyzet, hogy a növendékek előtt különösen az ipari pályák jelentőségének perspektíváját fejtették ki az oktatók, így az ötödik gimnaziális osztály létszáma érezhetően csökkent, s a növendékek száma negyvenháromról tizenkilencre apadt. Megnyugvással vehetjük

azonban tudomásul, hogy e két középiskolából csupán hat tanuló ment át az állami intézetbe.

Az elemi iskolák kimutatása az első pillanatban meglepő képeket ad. Főleg az első osztályok mutatkoznak rendkívül népteleneknek, de ez a szülők ellentállásában és abban a körülményben leli magyarázatát, hogy a háborús évek gyermekhalálozási arányával csökkent iskolakötelesek most kerülnek beiratásra. Különböző a szülők nincsenek tekintettel az iskolakötelezettségre, gyermekeiket nem iratják be az iskolákba, mégis a helyzet lassan-lassan javul, aszerint a mint a szülők tudomást szereznek arról, hogy gyermekeiket állami, vagy felekezeti iskolába okvetlenül be kell iratni.

A református elemi fiúiskolában a létszám normális, a leányiskolában ellenben a növendékek száma hatvanhatal kevesebb, mint tavaly volt. A négyosztályos református polgári leányiskolában a helyzet már kedvezőbb, amennyiben a tanulóleányok száma a tavalyihoz képest 7 növendékkel több.

A római katolikus elemi fiúiskolában 36 növendék az apadás. A katolikus elemi leányiskolából a legutóbbi tanév folyamán 49 idegen vallású tanulónak kellett lépnie. Ebben a tanintézetben az apadás egy növendék, míg a katolikus polgári leányiskola létszáma négyvel több, mint az elmúlt tanévben.

Felépült a brassói tűzoltóság új székháza

Három és félmillióba került az építkezés — Tavasszal ünnepli meg 50 éves jubileumát a tűzoltóság

(A Brassói Lapok munkatársától.) Azok között a sajnálatosan csekélyszámu építkezések között, amelyekkel ebben az esztendőben gyarapodott Brassó, első helyen okvetlenül az új tűzoltósági lakatanyát kell megemlítenünk. Mint emlékeztet, tavasszal a város kebelében akció indult egy új tűzoltósági lakatany felépítésére és az avult rendszerű tűzoltósági felszerelés felfrissítésére. Az építkezéshez szükséges közel 3 és fél millió lejt közadakozásból kellett előteremteni és a gyűjtés biztosította is a sikert. A Katonakórház-téren, a volt gázgyár helyén Wagner Mór épitész irányításával megindultak az építkezési munkálatok, amelyek most már annyira előrehaladtak stádiumba jutottak, hogy a legközelebbi jövőben sor kerülhet az új lakatany felavatására és a brassói Önkéntes Tűzoltóság beköltözhetik az új épületbe.

Az eredeti program szerint a tűzoltóságnak októberben kellett volna megünnepelnie fennállásának 50 éves jubileumát, az ünnepséget azonban elhalasztották jövő év májusára, amikor a tűzoltóság megkapja a kiegészítő felszerelést. A tűzoltóság új otthona és felszerelése kérdésében a Brassói Lapok munkatársa az alábbi nyilatkozatot kapta a városháza:

— A tűzoltóság új székháza majdnem teljesen elkészült már, csupán az ajtók felszerelése és a belső berendezkedés lebonyolítása van még hátra. Az épület 315 négyzetméter terjedelmű, hossza 39 és

félméter, szélessége 10 és félméter. A földszinten a szertár, a várdó hálókahelye, a parancsnoki szoba és kis iroda van (ebből üzlet lesz, tűzoltósági öltözködési cikkeket fognak benne árusítani), az emeleten 3 tűzoltó részére szoba konyhával és kamarával, s két szobás konyház lakás a gondnok részére, továbbá a diszterem, amelyben a Brassómezei Tűzoltó Egyesület fogja a gyűléseit tartani. A toronyra később villanyoserővel működésbe hozható szirénát fognak felszerelni, tüzeseten ez fogja a vészjelzést leadni. Az építkezés összesen 3.700.000 lejbe került, holott csak 2.716.000 lej volt előirányozva rá. A többlet onnan van, hogy az épület fundamentumát a tervezettnél 3 méterrel mélyebbre kellett építeni.

— A tűzoltósági felszerelés felfrissítéseket is kap a tűzoltóság. A legénység legnagyobb részét már ellátjuk új uniformissal, de szükség van még mintegy hatvan zubbonyra. A felszerelés hiányaiak további pótlása végett Tittes Pál tűzoltóparancsnok legközelebb Bécsbe utazik, ahol a tűzoltóautók bevásárlását is nyélbe fogja ütni. Biztos, hogy a bevásárlásokhoz, amely az új lakatanyával együtt valósággal tökéletes színvonalra állítja a tűzoltóságunkat, újból igénybe kell vennünk a közönség áldozatkészségét, mert az eddig egybegyűlt összeget teljesen felhasználta a tűzoltósági lakatany felépítése.

A kormány jóvoltából megfagynak a télen a román hősök utódai

A Szatmármegyében telepített román családoknak nincs lakásuk — A telepesek százai a mult telet is ólakban szenvedték végig — Az agrárreform végrehajtói megrövidítették a havasokból lehozott román parasztokat

SZATMAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A háborút követő evolúciók legnépszerűbb jelszavát, hogy: földet a földnélküli földmunkásoknak, Románia is meghallotta és a román kormány, amely egyébként valóban nem sokat törődik a román paraszttal, megalkotta az agrárreformot. Ez a törvény úgy készült, hogy egész másként szól az okirályság bjár uraira, mint Erdély magyar és szász birtokosaira. Arról legkevésbé sem gondolkodtak komolyan a törvény megalkotásánál, hogy a havasok román parasztjai valóban földhöz jussanak, csak az volt a fontos, hogy az erdélyi földbirtokosokat — lett légyen azok magyarok, szászok, őrmények, sőt esetleg itteni románok — megfossszák birtokaiktól. Végre is hajtották nagy buzgalommal az agrárreformnak azt a részét, amely a földek elvételeéről intézkedik. Ugy elkommunizálták Erdélyben a földbirtokot, hogy nemcsak a magánosoknak, de még az egyházaknak és városoknak sem maradt annyi földjük sem, amennyi a maguk szervezetének anyagi fenntartásához elengedhetetlenül szükséges.

Az agrárreform Romániában, illetve Erdélyben súlyosan csökkentette a termést, Erdély egyes vidékein, ahonnan az előtt más vidékekre is szállítottak, most a helyi lakosságot sem tudja ellátni a helyi termelés és az újabb időben, amikor már az erdők kisajátításával kapcsolatban az agrártörvény minden rendelkezését a legridegebben hajtja végre a kormány, megteheti azt, mostinár az erdőkitermelést is megakasztotta, amivel a legjövendelműzőbb exportágot, a fakivitelt bántotta meg.

Ha már ennyi kárt okozott az agrárreform Románia egész gazdasági életére, azt hinné az ember, hogy legalább azok sorsát intézte el becsületesen, akiknek érdekében megalkották, illetve akiknek érdekében hangoztatták a törvény megalkotásánál: a parasztokért. Amikor a földnélküli földmivesekről beszélünk, akkor éppen úgy megkülönböztetéseket kell tenni, mint ahogy megkülönböztetést tesz e tekintetben maga a törvény. Mig a kisajátított birtokokból a helybeli, tehát erdélyi magyar, szász, sőt az erdélyi román földigénylő is 4-6 holdat kap, addig a regátbeli ugyanannyi hektárt, ami csaknem megegyezik annyinak felel meg. De ha telepítésről van szó, ott a törvény nem ismer különbséget, hanem minden telepes családnak egyformán 16 holdban szabja meg a kiadandó részt, nyilvánvalóan abból a feltevésből kiindulva, hogy hiszen telepeseket ugyanis csak a regátból hoznak erdélyi földekre.

Le a termő mezőkre

A gyakorlat aztán azt mutatta, hogy a regátbeli román paraszt nem kíván Erdélyben kisgazda lenni, ellenben annál nagyobb számmal jelentkeztek telepítésre az erdélyi havasok románajku parasztjai, akiknek már a mult esztendőben osztottak ki földeket, de akiknek nagy tömegét most akarják nagyihirtelen földhöz juttatni, mert az ellenzék a parlamentben egyre kényelmetlenebb adatokat tud feltárni annak bizonyítására, hogy az egész agrárreform Romániában nem vált be.

Mielőtt a telepesek dolgáról beszélünk, rá kell mutatni arra, hogy a törvényt milyen szerencsétlenül hajtották végre a helybeli igények kielégítésénél is. Egy-egy falu földmives népe a felosztásra került földből vagy semmit sem kapott, vagy csak olyan keveset, hogy az nem segít rajta annál kevésbé, mert rendszerint olyan helyen jelölték ki a földjét, pláne ha magyar volt az igénylő, hogy csak a legnagyobb nehézségekkel tud hoz

zájutni a kapott földhöz. De más baj is van az új birtokosokkal. Ugy intézték a konziliere és agronomok, inspektorok és egyéb földosztási potentátok az igénylők kielégítését, hogy senki sem kapott ott ahol kért és ahol legjobban használhatná, hanem valahogy úgy jött ki mindenütt a kiosztás, hogy avval mindenki elégedetlen. Egyik falu földmivesei még nem kapták meg a maguk járandóságát, de az ő falujuk határából már juttattak a szomszéd falubelieknek. Persze ebből ezer veszedelem származik és vasárnap gyakran előkerül a bicska olyan emberek között, akiknek eddig sohasem volt bajuk egymással.

Meg aztán akinek földje volt eddig is, az még kapott jócskán hozzá. A módosabb ember nem jött ki rosszul a földreformmal, de aki addig szegény volt, azon a földreform nem segített igazán. Az továbbra is szegény maradt, hacsak nem lett titkárra valamiféle földosztó bizottságnak. Mert ezek a titkárok, meg agronomok meg egyéb, a földosztást végző emberek, akiknek addig semmijük sem volt, most igen módos emberekké lettek. A nép maga többet kapott keserűségben, mint földben és a földreform nem osztott ki annyi talpalattnyi földet, mint amennyi panaszt, sóhaj, keserűséget fakasztott egész Erdélyben.

Csángók számára nincs hely

Ha az erdélyiek nem is részesültek valami nagy jótéteményben az agrárreform folytán, azt hinné mindenki, aki a romániai agrárreformról hallott, hogy legalább a kopár havasok küzködő népére hozott szebb napokat a világmegváltó törvény. Arról már volt szó, hogy a regátbeli nem igen kíváncsiak az agrárreform telepítési akciójának áldásaira. A regátból csak néhány nagyon elkeseredett földmives-család jött Erdélybe. A bukovinai elszármazott magyarok, akik csángó néven ismeretesek és akik máig is megtartották a maguk magyar nyelvét, kérték, hogy telepítsék vissza őket egykori testvéreikhez és próbálták is Szatmármegyében földet kapni, de kérelmüket avval utasították el, hogy a kisajátítható szatmármegyei földeket már kiosztották a telepesek között.

Akiket a nyomorba taszítottak

Ezek a szatmármegyei földekkel boldoggá tett román telepesek egyrésze már a mult esztendőben került ide Szatmármegyébe. Sok helyen már a mult évben beiktatták a Hunyad-, Alsófehér-, Szeben- és Fogaras vármegyéből ide telepített román családok új birtokaikba, amely azonban nem volt más, mint a pusztá föld, mert lakóhelyet nem tudott adni az új birtokosoknak az agrárreformot nagy bölcsen végrehajtó konzillér, agronom meg egyéb földosztó tudós.

Bizony a mult telet ólakban, színekben, pajtákban töltötték el a száz meg száz mérföldről ide hozott telepesek a legnagyobb nélkülözések között.

A hősök utódai

Az egész szervezatlenségre talán a legjellemzőbb az, ami az alsófehérmegyei Albac és Horea falvak elhozott népével történt. Nagy büszkén hirdették az agrárhivatalok a bukaresti lapokban, hogy e két falu lakóit, akik Closca és Hora utódai és akiket a román parasztvezér emlékének áldozva kívántak a magyariakta Szatmármegye földjéből részesíteni, megalapítóivá teszük Szatmárban két új falunak, amelyeket Closca és Hora utódainak falvaként fognak elnevezni. Nehánszáz román földmives el is jött Szatmárra, de a család egy részét mindegyik családapától otthon hagyta, mert ismerik már a ro-

mán urak rendszerét és megakarták várni, hogy miképpen alakul majd Szatmárban a helyzet.

Az események igazolták, hogy a ké román vezér utódainak aggodalma nem volt alaptalan. Az áttelepített román emberek a jó szatmármegyei földekből csak a gyenge homokos földet kapták. A törvény szerint nekik járó tizenhat hold helyett csak tíz holdat kaptak, és olyan ideiglenes lakást, hogy a mult télen majd megvette őket az Isten hidege. Szörnyű helyzetükben a szegény emberek fimázkodtak fáért, majd mikor látták, hogy nem kapnak, azt kérték, hogy

csak vaggont adjanak nekik

hoznak ők a maguk pénzén tüzelőfát saját régi falujukból, de az állami gondoskodás még ezt sem tudta megadni nekik.

Most megint itt a tél és megint nincs sem lakás, sem tüzelő, pedig most inár nemcsak ennek a két falunak a népét telepitették át Szatmárba, hanem többeket is. Most már ezren felül van az ide telepített román családok száma és a beígért házépítésekből semmi sincs.

Hat új falut terveztek

Szatmármegyében a telepesek részére, de eddig még mindig csak a tervezésnél tartanak. Az állam által építendő házakra eddig csak a papírterveket csinálták meg, de még ezer téglát nem tettek le az új birtokosok leendő lakásainak alapjait.

Az idecsődített román parasztok százai már szívesen mennének vissza régi falujukba, de már elfogyott a sok deputációzásban, hivatalos személyek informálásába a pénzük, amit utolsó párnájuk eladásából kaptak. Még azok jól jártak, akik nem adták el mindenüket és akik családjuk egy részét még ott hagyták eddig falujukban. Ezek legalább visszamehetnek a havasok közé, amelynek mostoha ugyan a sziklás földje, de amit ígér, azt a keveset megadja.

Felfüggesztettek állásától egy állomásfőnököt, mert megakadályozott egy karambolt

BRASSO. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Petrozsénytől néhány kilométernyire fekszik Banicza állomás, ahol két nappal ezelő nagyon különös és a mai viszonyokat jóllebb jellemző eset történt.

Balnica és Pop aradi CFR igazgatók állomásán Petrozsényben jártak, honnan a szerelvényből álló különvonatjukkal igyekeztek vissza Aradra. Az igazgatók Petrozsényben Puj állomásig nem akartak megállni s még az történt, hogy a második állomáson, Banican megállította vonatjukat Máriaassy, V. állomásfőnök. Balnica és Pop igazgatók felbőrodvá szálltak ki szalonkocsijukból a felősségre vonták Máriaassy állomásfőnököt, hogy merte különvonatjukat feltartóztatni.

Az állomásfőnök jelentette az igazgatóknak, hogy szembe jön egy személyvonat, mivel a váltókezelés blokkrendszerű, hogy ha bejáratot ad, míg a vonat be nem jött, kijáratot nem tud adni, kénytelen volt különvonatát megállítani, mert másképp biztos a katasztrófális karambol.

Az aradi igazgatók sehogy se tudták elbe a magyarázatba belenyugodni, összevették az állomásfőnököt, hogy miért nem állította meg a személyvonatot?... Mi vagyunk az urak!... hangoztatták s hogy ezt Máriaassy állomásfőnök el is higye — másnap felfüggesztették állásától, mert egy vasúti karambolt éber figyelmességgel elhárított. Így történt.

FÜRÉSZLAPOK,

gyalukések, eredeti
KARL TREIDE
Remscheid - Hasten
gyártmányúak
!!! kizárólag !!!

KAMARYT & MEDER cég
BRASOV - TIMISOARA.

Választások előtt

A romániai magyarság előtt sötét bizonytalanság takarja el a haladás és fejlődés útját. Alvóféltben vannak világító fáklyái. A messzi földön híres, neves felekezeti középiskolák fölött szól a lélekhang... Már csak homályos fényvel és csak itt-ott pislákolnak házi mécseseik, az elemi iskolák. Halvány pislákoló fényük erőforrásuk gyengüléséről suttognak. Ideges kapkodással keresi az utat, melyen fajságának, nyelvének, hitének, vallásos meggyőződésének feláldozása nélkül haladhatna, fejlődhetne. Ez a romániai magyarság lelkének minden vágya.

Az ország alkotmányával ellenkező rendeletek a magyarságot a fejlődés legtermészetesebb eszközeitől fosztják meg.

E rendeletek átka alatt kultur- és gazdasági életünk senyved, pusztul. Ez élettel összeforrt szociális intézményeink elerőtlenedve agonizálnak. Az életetkereső embert pusztulás veszi körül.

A tehetetlenség gyöttrő fájdalmának kinjai közötti akadtak, akik a szenvedésekért a legtöbbet szenvedőket okolták.

Megkínzott, de kinjai közt is önző lelkek kész hinni, hogy a magyarság csak az ő irányításuk mellett, az ő vezetésük alatt találja meg amit keres, az állami élet keretei közt, az ország alkotmányának, törvényeinek védelme alatt a haladás és fejlődés útját. Feltevéseiket mindössze arra a képzelgésükre alapítva, hogy az ő vérük szűz, piros, friss és életet kívánó, olyan, mint a romlatlan nép vére; hogy ők egy-két emberöltővel később kerültek ki a szür alus s így bennük van őserő, mely most visszafojtva rabláncokon szenved, s amellyel szívesen állanak a magyarság élére és lelkes vágyát elérhetővé teszik.

A jöhiszeműségben nem kételkedem, de életükből hiányzik a néppel, a nép közötti élet. Ezért nem is ismerik a néplelket, a néplelek bizalmának megnyeréséhez vezető utat. Azok az emlékek, argumentumok, hogy őseink is szűrben jártak, hogy nagyapánk a proletárok sóhajaival telített levegőt szívtak, nagyon, de nagyon megfakultak. Az a pár évtized, a más légkör, életmód, gondolkodás, világfelfogás, mely a nép és elszakadt, elhullott vér cseppjei között fennáll, érzésvilágukban oly nagy hézagot, oly mély űrt jelent, hogy azt hangzatos jelszavakkal áthidalni betömni nem lehet.

A magyar néplelek páratlanul áll a földön.

Büszke önérzete sugallta örökvágya, hogy fiai közül azok legyenek az ő vezetői, kiket az idegen világ előbb meglátott, mint ő. Kiknek a vezetőiállás munkamező gazdag tehetségük részére és nem egy lépcsőfok az érvényesüléshez.

Sorsának szekerét magasan fénylő csilla gókhöz szereti kötni és nem alkamlós hegyoldalra felfelé kapaszkodó, izzadó apró kis gebékhez.

A magyar népleleknek van még egy nemes, eszményi szép jellemvonása, hogy királya gyilkosait soha trónra nem emelte. Ezek a lelki sajátságai vezetik a magyar népet a Magyar Párt elnöki székének betöltésénél is.

Elnökétől nem vár Mózes csodáihoz hasonlót, hanem elvárja a magyarság minden egyes tagjától, hogy Istentől adott minden erejével támogassa nehéz munkájában azokat, kiket a közbizalom vezetői állásokba juttat.

(Körösbánya.)

Keresztes János
ref. lelkész.

Hegedül?

Fuvolázik?

Clarinetot vagy

Mandolint játszik?

Az új MORAVETZ Album a fenti hangszerekre is megjelent. Pompás tartalom, előkelő kiállítás, olcsó ár! Mindenütt kapható!

294

Porba és járványba fullad Nagykároly

Gyűjtés hatósági segédlettel — Számok és esetek, amelyek beszélnék

NAGYKAROLY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Nem újság és nem is egyedül álló eset, hogy egyes jótékony célokra a hatóságot veszik igénybe, hogy a gyűjtésnél segítségére legyen a jótékony egyesületeknek.

Mi a presszionálizmusnak ezt a módját gyakran elítéltük már, habár tudtuk, hogy sok esetben felsőbb utasítások és rendelkezések alapján járnak el a hatóságok. Hogy újra szót emelünk, ez ellen a már nagyon is megszokott módszer ellen, arra az indít bennünket, hogy két-három szembeszökő nagykárolyi eset nagyon kiváltotta a gyűjtések ellen a közönség ellenzenvét.

Fényes vacsorák a hadirokkantakért

A napokban két nő járta be egy rendőrkíséretében a nagykárolyi házakat. A nők értéketlen festményeket árultak a hadirokkantak javára. Mögöttük állt a rendőrség és a közönség a hatósági presszionálizmus alatt száz-két száz lejért vett meg egy-egy olyan képet, amelyikre egyáltalán nem volt szüksége és amelyikre husz lejért nem ért többet.

A kárpusító nők napokig tartózkodtak Nagykárolyban, szállodákban laktak, étteremben étkeztek, drága ebédeket és vacsorákat ettek, valószínűleg nem saját költségükön.

Tudjuk jól, hogy Pausán Gábor rendőrfőkapitány felsőbb utasításra adta a nők mellé a rendőrt, azonban ez nem szépíti az erőszakos gyűjtést.

A halvaszületett festőiskola

A gyűjtés idejében festőiskolát nyitott Nagykárolyban egy, izig-vérig művészember, Polyánszky, akit a nagykárolyi por ebbe a kis városba temetett el.

A festőiskolába eddig összesen két növendék iratkozott be és Polyánszky havi kétszáz lejért a művészetrájonő imadatával foglalkozik két növendékével.

Polyánszky kénytelen két-három nap alatt egy-egy képet megfesteni, mert nehéz anyagi viszonyai miatt nem dolgozhat tovább egy képén.

A rendőri segédlettel eladott levelezőlap másolatok elkelnek, Polyánszky képei és Polyánszky iskolájára nincs szükség Nagykárolyban.

Öt mezitlábás határátlépő

A napokban öt lerongyolódott, mezitlábás határátlépőt hoztak be a grancsárok. Magyarországról szöktek és mert nem kaptak munkát, az éhségtől és nyomortól elcsigázottan önként jelentkeztek katonának. Senkinek sem jutott eszébe, hogy egy pár ócska

Nagy nemzetközi akció készül a közel-keleti országok gyermekeinek megmentésére

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az ez év március havában Genfben aláírt deklarációja szerint megalakult Nemzetközi Gyermekvédő Szövetség átvette hivatalosan az eddig működő áldásos két magánegyesülettel a világ gyermekjóléte feletti örködést és mint a népszövetség egy alosztálya kezdi el munkáját. Első nagy kongresszusát október 6-7-8-án Bécsben tartja meg és legsürgősebb feladatát, a keleti országok gyermekeinek megmentéséről szóló akciót fogja megbeszélni.

Ugyanis a Kemal basa szabadságharcával kapcsolatos rombolások és népmenekülések következményei Görögországban és Törökország európai felén a legnagyobb és legáltalánosabb nyomorban mutatkoznak meg most. A népszövetségnek Konstantinápolyban és Athénben működő telepítési főbizottsága olyan jelentést küldött a genfi ülésre, amelynek adatai a legborzalmasabb képét tárják fel a népek, de különösen a gyermekek elzűllésének. Ez az állapot veszélyezteteti az egyes vidékek közbiztonságát is, mert fiatal suhancok elszánt bandába tömörültek és állandóan nagy területek lakosságát fosztogatják. A lány gyermekek pedig biztos martaléka a vidéket seregestől elárasztó leánykereskedőknek, a kikkel szemben teljesen tehetetlenek a hatóságok.

A jelentést a genfi népszövetségi plénum kiadta a szövetségnek, amely mentőexpedíciót szerel fel és küld ki a szükséglet látó népsegélyezésére. És a bécsi kongresszuson a mentés további lehetőségeit fogják megbeszélni. Szó van arról, hogy a török és görög államhatalom hathatós támogatásával 150 ezer napi adag kiszolgáltatására berendezett két népkonyhát állít fel, ezenkívül több gyermek-

cipőt dobjon oda a szerencsétleneknek, és a hadirokkantak részére gyűjtő hálókat, házi szállodai és éttermi költségekre mindenkinek volt pénze.

A hivatalos díjazás

A múlt héten tűz volt Nagykárolyban. Az egyik tűzoltó, Makkay Péter megsebesült és feláldozó munka teljesítése közben.

A derék tűzoltó saját maga fizeti a gyógykezeléséhez szükséges gyógyszereket a havi ezer lejes fizetéséből, mert a városnak nincs olyan alapja, melyből a gyógykezelést fedezhetné.

Évi hatszáz lejes ügyészi állás

A nagykárolyi járásbírósnak már hónapok óta nincs ügyésze és azokat az ügyeket nem tárgyalhatják le, melyek letárgyalásához ügyész szükséges.

A járásbírósnak nem is kap ügyészt, mert az ügyészi fizetésre évi hatszáz lejt előírnyoztak. Az igazságügyi tisztviselők kidolgozzák a lelküket, hogy az ügyész hiány miatt összegyűlt restancia ne akadályozza őket munkájukban, azonban nincs olyan alap, amelyikből kipótolhatnák az ügyészi fizetést.

Gyűjtés a zetelaki tűzkárosultak javára

A zetelakai tűzkárosultak javára nem gyűjtenek hatósági segédlettel. Ez meg is látszik a gyűjtések eddigi eredményein. Egy rendőrmegjelenése negyedóra alatt több pénzt hozott össze, mint a Magyar Párt napról-napra lekötött felhívása.

A zetelakai tűzkárosultak részére a két nagykárolyi lap összesen hatszáz lejt tudott összegyűjteni hetek alatt.

A közönség

elfásult és nem férközik a szívéhez sem a zetelakai szerencsétlenek sorsa, sem a tűzoltó sebe, sem az őt nyomorgó magyar, sem az érdeklődés hiányában elpusztuló művész.

A közönség nyög a terhek alatt és minden évben előre elkészíti azokat az összegeket, melyekért mint egy adóért rendesen eljönnek hozzá.

Pedig ezeknek a pénzeknek lenne helyük, ha a hatóságok gondoskodnának arról, hogy azokat olyan célokra adják, amelyek fontosabbak, mint két nő vacsorái.

A két gyűjtő hölgy pedig többet adna a rokkantaknak, ha nem töltené gyűjtéssel az időt, hanem valami komoly, produktív munka után nézne és tisztességes keresetnek egy részét juttatná a rokkantakhoz.

Ádám Ferenc.

gondozót és ipari nevelésre való foglalkoztató intézetet, amivel egyidőben a kormányok az illető vidékeken elrendelik az említett intézeteknél való kötelező jelentkezést. Ezeket minden körülmények közt még ezen esztendőben felállítják.

A kongresszus bécsi ülése után a szövetség előkelő funkcionáriusai meglátogatják a budapesti gyermekvédelmi institutokat.

(r. o.)

Leszavazták Varsóban a francia diákokat

A diákkongresszus a németet is hivatalos nyelvvül fogadta el

VARSO (A Brassói Lapok tudósítójától.) A főiskolai diákok nemzetközi szövetségének kongresszusa legutóbbi ülésén arról tárgyalt, vajjon a német diákszövetségeket is felvegyék-e a nemzetközi föderációba. A gyűlésen a birodalmi diákságot csak az egyetlen Zimmermann képviselte.

A német diákok megelőzően azt a feltételt szabták a belépésükhöz, hogy a német nyelv is a szövetség egyik hivatalos nyelve gyanánt használtassék. Ez a javaslat ismételtén heves vitákat és jeleneteket idézett elő. A francia delegáció elnöke kijelentette, hogy ha ezt a kérdést az elnökség tárgyalásra bocsátja, a francia diákok azonnal ott hagyják a gyűlést. A kongresszus többsége ezt a fenyegetőzést figyelmen kívül hagyta, mire a francia delegáció kivonult a tereméből. Hét más ország képviselői is követték példáját.

Az ülésen tizenegy állam delegátusai maradtak, akik tíz szavazattal egy ellen (Lengyelország) elhatározták, hogy a német nyelvet is felveszik a nemzetközi diákszövetség hivatalos nyelvei közé.

KAVIAR A LEGJOBB HETILAP

HIREK

Péntek, október 3.

Katolikus naptár: Kandia vértanu. — Protestáns naptár: Helga. — Görög naptár: Szept. 20. Euszták vértanu. — Izraelita naptár: 5685. Thisri. 5.

A nap kel 6 óra 17 perckor, nyugszik 17 óra 54 perckor. Legközelebbi holdváltás: első negyed október 5-én 16 óra 30 perckor.

Időjárás: Lényeges változás nem várható.

Tristitia

Hogy napról-napra szomorúbb vagyok,
Hogy ajkam körül mind-mélyebb a ránc
S fejem: e gyorsan-hervadó virág
Hogy mind-mélyebben csügged lefele
S hogy csak kevéssel túl a három ikszen
Holló-hajamban egyre-több az ősz:
Okát már nem is kérdezem: miért.

A szél fúj, víz foly, hő fűt, hűt a hó:
S az én lelkem szomorú mind-halálig...
A bánat már az életem mikéntje,
Mint hálnak víz, a csillagnak az éj,
Fában életnedv, gyümölcsben az íz,
A ráma, melyből nem lép ki a kép,
Mert kép és ráma eggyé-egyesült.

Mintha szobrászó szép isten-szeszély
Belőlem gyúrná a szomor-szobort
S már mintha bánat-öntődében volnék
Az életemmel tárt agyag-modell
S belém: formába ömlenék a bú,
Hogy egyre-telább s egyre-súlyosabb
A bánat-ólmótól az életem.

SZOMBATI-SZABÓ ISTVÁN.

A Brassói Lapok gyűjtése a zetelaki tüzkárosultak részére

Zetelakai testvéreink nyomorán akarunk segíteni megindított gyűjtésünkkel. Azonban minden igyekezetünk, minden törekvésünk hiábavaló, ha hívó szavunk nem talál visszhangra Erdély, magyarságának szívében. Ha merev szívvel és fősvény kézzel elzárkóznak a leégett székelyek segélykiáltása elől, ha nem tudják feláldozni, csak egy színházi estének a pénzét erre a célra, akkor hiábavaló minden jóakarát, mert véreinket kívülünk, magyarokon kívül senki sem menti meg. Minden magyar érezze át ennek a fontosságát és próbálkozzék meg egy kis önfeláldozással a zetelakai szerencsétleneken segíteni.

Gyűjtésünkre újabb adakoztak: Gróf Nemes Jánosné és családja 1000 lej, Vajna András és fiai Kovászna 500 lej, Csizmadia mes terek kuglizótársaság Brassó 300 lej, Kotsis Géza Brád, Farkas József Budapest 200—200 lej, dr. Tutsek Géza Brassó, Kovács Lajos Brád, Király Lajos Brassó 100—100 lej, Nagy József, Targoviste 55 lej, Boross György Nagy károly, Machold Róbertné, Both Sándorné Brassó 50—50 lej, az Erminályfalvai közönség gyűjtése 950 lej. Eddigi gyűjtésünk összege 31.773 lej. Mai gyűjtésünk összege 3655 lej. Összesen 35.428 lej. További adományokat szívesen fogad és hírlapilag nyugtáz a Brassói Lapok kiadóhivatala.

— Csehszlovákiai újságírók látogatása. Október 8-án hajnali három órakor tizenhét csehszlovák újságíró érkezik Romániába, hogy az itteni viszonyokat tanulmányozzák. Először Nagyváradon szállnak ki, innen Aradra, Temesvárra, Kolozsvárra és Brassóba jönnek, majd a régi királyságot járják végig.

— Szolgából tisztviselő. Megint előléptetés van a vasutnál. A brassói üzletvezetőségen elképzelhető port vert fel az a hír, hogy a felettes igazgatóság az üzletvezetőség két derék szolgáját, tisztviselővé nevezte ki s egyben beosztotta őket szolgálattételre. Az egyik a távirdába került, a másik a személyzetügyi osztályba s így tevékenységüket a vasut érdekében ezentúl az íróasztal mellett fogják ki fejteni. Hát ez szép. Demokratavilág! Szolgából tisztviselő is lehet és viszont. Az egykori mávisták bizony nem tudnak ilyen sebesen előrejutni. a CFR. ranglétráján. A tisztviselőkké vedlett két szolga azonban véletlenül román ember, így a ritka avasztás könnyen indokolt. Tudjuk: mindakettő tanult ember, talentumos vasutas. Nem is kételkedünk abban, hogy e fiukból állomásfőnök lesz, akár ki meglátja.

Féltékenységből agyonlőtt ezredes

Egy magyar pénzügyi főtanácsos lelőtte felesége csábitóját, majd önként jelentkezett a rendőrségen

BUDAPEST. (A Brassói Lapok munkatársától.) Nem mindennapi bűnügyi szenzációja támadt a budapesti főkapitányságnak. Tegnap éjszaka féltizenegy órakor megjelent egy elegánsan öltözött feltűnő sápadt uriember a Főkapitányság ügyeletvezető rendőrtanácsosának a szobájában.

Bemutatkozott:

— Kosztka István dr. pénzügyi főtanácsos vagyok. Azért háborgatom a rendőrtanácsos urat, hogy feljelentsem magam:

Néhány perccel ezelőtt a Rökh-Szilárd uccában agyonlőttem Valerián Zsigmond ezredesét.

Alig fejezte be szavait, midőn az ügyeletes szobában megcsendül a telefon és a Rökh Szilárd uccai rendőrőrszem is jelentette a gyilkosságot. A rendőr azt is közölte, hogy a meggyilkolt ezredes a 22. számú ház kapujában fekszik. Nem sokkal később már kiszállott a helyszínre a rendőrségi és katonai vegyes bizottság, amely a merénylő pénzügyi főtanácsost is kikísért a gyilkosság színhelyére.

A gyilkosság előzményei rendkívül meglepetést keltőek. Kosztka dr. elmondotta, hogy a meggyilkolt Valeriánnal barátságos viszonyban élt, míg azután egy szomorú fordulat meg nem változtatta a

dolgokat. Augusztus hónapban a pénzügyi főtanácsost hivatalosan kiküldték Londonba. Midőn hazaérkezett a fővárosba, megtudta, hogy távolléte alatt felesége többször találkozott Valeriánnal. Feleségétől emiatt nyomban különvált és az ezredesnek becsületszavát vette, hogy nem találkozik többé az asszonnyal. Közben pedig megindította a válópört.

Tegnap este azután egy nem várt fordulat történt. Midőn ugyanis telefonon felhívta feleségét, a központ tévedésből bekapcsolta őt a Valeriánnal telefonáló feleségéhez. Kosztka dr. jól hallotta, amint az ezredes ezt telefonálta a feleségének:

— Ma este cselekednünk kell. Rögtön a lakásomon leszek.

Erre lerohant Valerian Sándor uccai lakása elé, ahol találkozott az ezredessel. Midőn meglátta családi békének feldulóját, elvesztette a nyugalmat és felelőségre vonta Valeriant. Szóváltás támadt köztük. Kosztka így kiáltott az ezredesre:

— Megszegted a szavad!

Az ezredes erre zsebéhez kapott, mire Kosztka előrántotta revolverét és

háromszor főbelőtte az ezredesét, aki holtan rogyott össze a kapuban

Ezután nyomban a rendőrségre ment. Az érdekes ügyben folyik a nyomozás.

— Uj maximális árak Marosvásárhelyen. Marosvásárhelyről jelentik: A közigazgatási bizottság tegnap ülést tartott, amelyen a gabonaáraknak esésével kapcsolatban a kenyér és hus árát újlag megállapították. A bizottság a 40 százalékos normal kenyér árát az országos érvényű rendeletre való tekintettel kilogrammonként 7 lejben állapította meg. Az első rendű marhahús kilogrammját 21 lejben, sertést 34, zsirnak való szalonnát 54 s a hájat 58 lejben szabták meg. Az új ármegállapítás a város polgárai közt nagy megnövekedést keltett.

— Három betörés huszonnégy óra alatt Szatmáron. Szatmári tudósítónk jelenti: Az elmúlt huszonnégy óra alatt három vakmerő betörést követtek el Szatmáron. Az első betörést fényes nappal hajtották végre, amikor a kulccsal kinyitották Barbul Odön gyógyszer tárat. felkutatták a kézipénztárt, de a nagy sietségben csak ötszáz lejt vittek el. A Zrínyi-uccában Weisz Gyula kereskedő lakásába hatoltak be éjszaka, de Weisz fiai felébredtek, így a betörők elmenekültek. A harmadik betörést Koos Kálmán Karánczy-uccai üzletében kísérelték meg, a falat áttörve behatoltak az üzlethelyiségbe, de a vaskazettát nem tudták felnyitni s így csak élelmiszert vittek el. A betörőknek a rendőrség már nyomában van.

(*) Felhívjuk olvasóink figyelmét a Klein József és Fia cég mai hirdetésére.

— Szétmarcangoltak egy csecsemőt a bukaresti kutyák. Bukarestből jelentik: Megdöbbentő szerencsétlenség történt tegnap reggel Bukarest egyik külvárosában. Az ügyeletes rendőr észrevette, hogy az egyik utcában több kutya marakodik valami felett. Mikor azonban odaért, megdöbbenve vette észre, hogy a kutyák egy 3—4 hónaposnak látszó csecsemőt harapdáltak, akinek már hiányoztak végtagjai, a fejét és mellét pedig felismerhetetlenül szétzaggatták a kutyák. A rendőr elűzte a kutyákat s a holttestet beszállította a halottasházba. A rendőrség azt hiszi, hogy bűntényről van szó s erőiesen nyomoz az ügyben.

— Brassói bérkocsitulajdonos tragikus halála. Végzetes kimenetelű verekedés színhelye volt Szebeni Mihály vasut-uccai bodegája. Egy összeszólalkozásból kifolyólag Preidt Ede brassói bérkocsitulajdonos és Jenia Vazul vámszedő összeverekedett, s az utóbbi úgy megrugta ellenfelét, hogy ez elszenvedett belső sérülésekbe még az éjszaka folyamán belehalt. Támadója ellen a rendőrség megindította az eljárást. A tragikus végű Preidt Ede iránt városszerte nagy a részvétel.

— Rablótól megtámadott vonat. Pinski és Luniniec között, mint Varsóból jelentik, közel Lobejav állomáshoz, negyven automatikus karabéllyal felfegyverkezett rabló megtámadta a száguldó vonatot. Előbb a sineket bombával felrobbantották, s mikor a vonat megállt, felrohantak a kocsikba s kifosztották az utasokat. Hármat, akik ellenállást kíséreltek meg a rablók megöltek. A kifosztott utasok közt volt Daonarovicz vajda és Lozinszky püspök is. Miután a fosztogatást elvégezték, a rablók a mozdonyt a mozdonyvezető nélkül, Luniniec irányába elindították.

— Tanintézetek, tanárok, tanítók, tanulók bármely tankönyvet nálam jutányos áron megrendelhet. Keszey Albert könyvkereskedésében, Cluj-Kolozsvár.

— Telefonbekapcsolás. Witting Alfréd dr. ügyvédi irodája Brassó, Kapu-ucca 44 sz. telefonkapcsolatot kapott 559 szám alatt.

— Szemfüles biciklitolvaj. Lugosi tudósítónk jelenti: Karl Márton lugosi fűdőtulajdonos bevásárlásait végezte a városban, miközben biciklijét pár percre az egyik főtéri üzlet ajtajában hagyta s ez az idő elég volt egy ügyes tolvajnak arra, hogy a biciklire pattanva azt elloplja. A járőrök a lopással egy katonát gyanúsítanak.

* Nyelvtanítás. Eredményes tanítást német és francia nyelvben elvállalnak, kezdők és haladóknak egyenként és csoportonként Schunn Mihály, és neje Brassó, Arva-ház-ucca 23.

— Iűkéletes szabásu raglánok csak NEUMANN-nál. — Modern Mozgó. A nagy érdeklődésre és nagy sikerre való tekintettel még pénteken is »Pat és Patachon mint fényképezők« mulatságos burleszk kerül vetítésre. Szombaton egy igazi spanyol, erőteljű duzzadó, forró szilaj lelket és képeletet gyönyörködtető dráma »A vérző aréna« nagyszabásu Dorian film bemutatója lesz. A főszerepben a dallás természetű, csodás szépségű Rodolfo Valentino.

— Apolló Mozgó. Tegnap este volt bemutatója »A démonok karjaiban« című filmnek és alig hisszük, hogy volt Brassóban még egy ilyen izgalmas film. Prof. Nick Fantom, a detektívkirály a híres »Antörör« Houdinit üldözőbe veszi és a földön, föld alatt, levegőben páratlan mutatvány, melyet látni kell, azt leírni nem lehet.

Azsia népei bojkottra készülnek Európával szemben

Garanciális állandó világbéket követelnek — Pratap indiai herceg, a mozgalom vezetője tanulmányuton volt Magyarországon — Turáni mozgalom, amelybe Magyarországot is bekapcsolják

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Angol jelentések alapján az egész világsajtót bejárták azok a hírek, amelyek az Indiából keletkezett ázsiai békemozgalomról szólnak. Ezek szerint a mozgalom arányai óriásiak és kiterjedtek az őskontinens egészén, valamennyi népére. Elén pedig egyrészt Rabindranath Tagore és Pratap hindu királyi herceg, másrészt Kemal Mustafa basa áll és célja a mozgalomnak: elterjeszteni az emberiség soraiban a szeretet vallását, a népek kiegyenlítésének gondolatát, megteremteni az egyedek és nemzetek szabad fejlődésének alapjait, tehát az igazi világbéket, amire garanciát követel a Kelet a Nyugattól. Garanciát az általános és teljes leszerelésre főként és egy független nemzetközi bíróság felállítására, amely a népek panaszainál első és végső fórum legyen. Ezt kész Azsia erőszakkal is kikényszeríteni a hatalmaktól olyképp, hogy adandó terminus lejártával minden ázsiai nemzet bojkottálja a Nyugatot, sőt a nyugati idegeneket ki is utasítja területeiről.

A mozgalom egyik főirányítója, Pratap indiai királyi herceg itt járt Magyarországon is azzal a kinyilvánított szándékkal, hogy bekapcsolja az évezredekkel ezelőtt ide települt összes turáni népeket, így a magyarokat is az ázsiai békemozgalomba, amelyről megállapította, hogy

a magyarok egy Indiába szakadt őscsoportja, a parszok

kezdeményezték, mint akik India kulturális örökségét alkotják. A mozgalomnak lényege pedig a szeretet vallásának elhirdetése és a szeretetből fakadó kultúra kiépítése, terjesztése politikai, társadalmi és művelődési eszközökkel, melyekkel a magyar nép bőven rendelkezik.

Ez az esemény túlnő jelentőségében minden egyéb aktuális világproblémán, hiszen méhében hordja az összes ősturáni népek jövő szövetségét, olyan népláncolatot, amely Indiától a finn tavakig terjed. Magyarországon a központja és összekötője a mozgalomnak Zajti Ferenc, a Zend-Aveszta tudós kutatója, aki Ivanji Jemsedji Modi B. A. parsz tudóssal, a bombayi egyetem világhírű professzorával áll állandó tudományos levelezésben és Pratap indus királyi herceg itt végzett tanulmányai során is őt látogatta meg legutóbb. Zajti Ferenc nagy szeretettel beszélt az ősturáni seythák mai egymáskereséséről, a herceg magyarországi misztifikációjáról és a magyarok bekapcsolódásáról a keleti békemozgalomba.

— Az összes turáni népek megtartották azt a határozott eszmekört, amelynek alapján a rokonérzés újra kifejlődhetik közöttük. Keleteurópa és Ázsia népei között, melynek tömege 400 millió embert számlál.

— Ma látszólag sok minden áll útjában a turáni népek eszmesszövetségének, főként az azóta alakult vallási különbségek miatt. De ez a közösség, amely századokon át állott fel Turán seythái és India árja lakossága között, teszi lehetővé a közös alap megteremtését: a szeretet vallását, az örökbéke és emberi fejlődés-szabadság kikövetelését. Ennek a vallásnak profétája már itt járt Pratap indiai herceg személyében. Az eszme-mozgalom másik vezére Rabindranath Tagore, a Nobel-díjjal koszorúzott hindu poéta és a harmadik az extázisban profétáló japán O-Nao asszony, aki városról-városra jár Nippon népe közt és szénkrétával írja a házak falaira békeszólamait.

— A nagy szervezkedésben, amely a legnagyobb finn területektől Törökországot Kemal alatt, Kinán, Indián át Japánig tartja, millió és millió szem tekint reánk magyarokra, nemcsak azért, mert országunk földrajzi fekvése

központ és áthidaló Európa és Azsia közt. de mert törhetetlen erőnk és felépített szilárd kultúránknál fogva nemcsak letéteményesei vagyunk az ősturáni nagy nép egységnek, de így központja és kovásza lehetünk a jövő népalakulatnak.

— Örülünk a kinyújtott testvérkének, aztán kezdjük el együtt azokat a munkákat, amelyeket kultúránk erejével az eszmesszövetség javára, a népek szabadsága és fejlődése érdekében végeznünk kell.

Radnay Oszkár.

Nem loptak öt milliót

Mindeddig nem tudtuk, hogy a Banca Nationala bukaresti központjában lopás történt. Most már azonban tudjuk. A lelkiismeretesen cáfoló félhivatalos adja tudtul a világnak, mikor feltűnő betűkkel ezt a tömör hírt adja: »Nem történt öt milliós lopás a Banca Nationalában. Teljesen alaptalan az a hír, hogy öt milliót loptak volna a Banca Nationalában. Mindössze csak néhány ezer frankról van szó, amit két héttel ezelőtt egy alkalmazott, akit különben azonnal letartóztattak, eltűntetett.«

Szófiában is gyűlést tartott a keresztény testvériség világszövetsége

SZÓFIA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A keresztény világszövetségnek pár nappal ezelőtt Szinajában tartott konferenciája után tegnap Bulgária fővárosában volt gyűlés. Dickinson, a kisebbségi bizottság elnöke vezette a gyűlést s jelen voltak Ramsay, a nemzetközi szövetség titkára, valamint Boyle Ede angol tanár is. A gyűlést Stefan szófia érsek nyitotta meg. Kiroff, Mikoff és Moloff beszédei után Dickinson, Ramsay és Boyle hangsúlyozták, hogy a kisebbségi kérdés megoldása az emberiség ügye, melyben minden civilizált népnek részt kell vennie. A gyűlés végén Stefan érsek köszönetet mondott az angol-amerikai vendégeknek a gyűlésen való részvételükért.

Folytatják a magyar-cseh kereskedelmi tárgyalásokat

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójának távirata.) A Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy a magyar kormányhoz értesítés érkezett a cseh kormánytól, amelyben közli, hogy a kereskedelmi és vámtárgyalások folytatására október huszadikán megbízottait Budapestre küldi.

IRODALOM, MŰVÉSZET

* Gmeiner Lujza második zongoraestélye. Az ünnepezt művésznő ezzel a hangversennyel bizonytalan időre bucsuzik a brassói közönségtől. Vele együtt távozik neves tanítványa, Siegmund Egon is. Az előjegyzett jegyek már átvehetők. Még csak néhány ülőhely a Klingsor hangversenyirodában. (Telefon 549.)

SPORT

Orth György nyilatkozik

Orth György, a kiváló magyar válogatott ki a Viennához szerződött el, majd ismét Budapestre ment vissza, nyilatkozott, mely nyilatkozatát szösz szerint közöljük.

— Mielőtt érdemlegesen nyilatkoznék, — kezdte — le akarom szögezni, hogy mindaz, amit most mondani fogok, abszolút, szintiszta igazság. Először is ki kell tehát jelentenem, hogy bár Bécsben, a Viennával a tárgyalásaim igen előrehaladott stádiumban voltak, a mi a fix lekötést jelentette volna, pénzt egy krajcárt sem vettem fel. Nyitva hagytam magamnak tehát ezt az ajtót, hogy ha Pestre visszajövök és esetleg alkalmam nyílik mégis megfelelő módon elhelyezkednem, inkább Magyarországon maradhassak. Mikor Pestre visszajöttem, két szerencsés körülmény jött közbe. Az egyik az, hogy ismerőseimnek és barátainak sikerült megfelelő összeget összehozniuk, amellyel a már sok szóbeszéd tárgyát tevő üzletbe beléphettem.

— A másik pedig, hogy olyan ember akadt Kéglér István személyében utamba, akinek irántam való abszolút bizalma és jóakarata megkönnyítette nekem a társulást. Már megkötöttem veje véglegesen a szerződést s ma már a feltározás is megtörtént, úgy hogy mint ezekből is látható, véglegesen Budapestén maradok. A Viennával nem lévén semmiféle pónalé kikötve, a bécsi klub semmiféle nagyobb nehézséget nem támaszthat.

Fodor dr. különben felment ma Bécsbe, hogy a Viennával szerződésemet békésen feloldja.

(x) MTE—Ivria bajnoki mérkőzés. Csütörtökön délután négy órai kezdettel lesz az Ivria és MTE közötti elsőosztályú bajnoki mérkőzés a Brasovia pályáján. Érdekes küzdelemre van kilátás. Eddig mindkét egyesület pont nélkül küzd és így a körülbelül egyenlő játékerőt képviselő csapatok minden tudásukat és lelkesedésüket harcba fogják vinni a győzelmet jelentő két bajnoki pontért.

(*) A F. S. S. R. labdarúgó szakosztálya központ, bizottságának általános szabályai hiteles magyar fordításban megjelent és kapható a Brassói Lapok könyvtárában. Minden futballal foglalkozó ember el kell olvassa ezt a könyvet. Ara 20.— lej.

(x) A BMTE vezetősége felhívja összes utazási igazolvánnyal bíró tagjait, hogy legkésőbb október hó 4-ig igazolványaikat meg hosszabbítás végett adják le az egyesületi helyiségben.

(x) Brassóban fognak az ezidei összes bajnoki téli sportversenyek lezajlani. A skisport országos központi bizottsága Brassóban tartott gyűlésén elhatározta, hogy az ezidei országos bajnoki skisportversenyek nemzetközi versenyek keretében Brassóban fognak megtartani. Ugyancsak Brassóban tartják meg az országos bajnoki korcsolyázó versenyeket is. A Bobsleigh bajnokságok megtartása szintén Brassóban van tervezve. A kiküldött bizottság megtartotta a terepszemléit és megcsinálta a munkálatokhoz szükséges költségvetést. Az október 3-án Brassóban megtartandó ülésen a központi téli sportbizottság fog e tárgyban végleges döntést hozni.

(x) Dempsey megvédi világbajnokságát. A Petit Parisien newyorki jelentése szerint Jack Dempsey, az ökölvívás világbajnoka, a jövő év januárjában ismét ringbe áll, hogy világbajnokságát megvédje. Hogy ki lesz az ellenfele, még bizonytalan, mert most folynak a körmérkőzések, amelyeknek győztese aztán Dempseyvel kerül szembe. Valószínűleg Bloomfield, Paolino vagy a legutóbb Firpo leverő Wills lesz a körmérkőzés győztese. Dempsey egyébként jelenleg az amerikai Universal-filmgyárnál filmszínészkedik. Tíz filmre szerződött le s ezért egy millió dollár honoráriumot kap.

FIGYELEM!

Értesítjük igen tisztelt vevőinket, hogy vezérigazgatónknak külföldi útján sikerült direkt a termelőtől igen nagy mennyiségű

nyersparafát

előnyös árban vásárolnia s így abba a kellemes helyzetbe jutottunk, hogy **kizárólag** saját gyártelepeinken gyártott és ELISMERT LEGOLCSÓBB

parafadugó árainkból 20% engedményt adunk.

Saját érdekében kérjük, hogy szükséglete esetén forduljon Nagyrománia legnagyobb parafadugó gyárához

“SZERDERIT” ARAD.

Gyárak és irodák: BUDAPEST, BÉCS, BELGRÁD.

FIGYELEM!

MEZŐGAZDASÁG

Gazdasági tanácsadó október havára

A ház körül: Folytatjuk a szemes gabona készletek forgatását. Ameddig a zöld takarmány, készlet és legelő tart, ajánlatos a száraz takarmánnyal takarékoskodni.

A szántóföldön: Buzavetés, tengeri törés, répa szedés és cirok betakarítása folyik. Szor galmazzuk a tavaszi mély, szántást.

Az állatok körül: Ügyeljünk az állatállományunk téli takarmányozásra való fokozatos átmenetelére. Üzetjük a juhokat. A hó vége felé felbugatjuk a kocákat. A mustra üszök és rossz tejelő tehenek meg mustra ökröket hizóba állítjuk. Az istállók telelésre előkészítetnek.

Diszkert. Rózsa vadoncok és téli nemesítésre szánt növények a telelőbe kerülnek. Diszcsérjék átültetésére most az idő. — A lombalmot most gyűjtjük. Most kell a pázsitokat és a gyepeket újból kaszálni, különben a téli hótakaró alatt kipárlík. Az elvirágzott csérjék szárai gondosan kivágandók, a száraz később a téli takarásnál felhasználhatók. Hideg éjszakákon a melegházakat már fűtjük és letakarjuk. Tejelő szekrények és hidegházak nappal sűrűn szellőztetendők. Ahogy a növények lombjukat veszítették, kevesebbet kell öntözni. A virághagymafélékkel beültetett ágyakat lombbal le kell takarni. Gumós és hagymás növények a földből kiszedve, meg takarítva, száraz, fagymentes helyen teleltetendők.

Gyümölcsös. Ugy az őszi, mint a téli gyümölcs szedése csak száraz időben ajánlatos. Legnagyobb körültekintéssel történjen az osztályozás és télire való elrakás. Cserépbe, alakított törpe gyümölcsfákat átültetjük, a szabadba elássuk és száraz, korhadat trágyával letakarjuk. Gyümölcsfákat most, lombhullás után ültetjük át.

Faiskolába. Az egy éves vadoncok szárai lombbal takarandók le.

Zöldséges kertben: A téli salátát most ültetjük ki ágyásokba. Folytatjuk a zöldség kiszedését. Száraz időbe a carfiolt és káposztát szedjük ki és elrakjuk telelő szekrénybe, vagy pincébe. Az ágyásokra hordott trágyát most ássuk alá. A palántázott telelőszekrényeket fagy ellen meg kell védeni. A spárga ágyak, gyomlálva, betakarítva, jó mélyen fel kapálva, fél érett trágyával letakarandók. Most az ideje új (Champignon) csiperkegomba-ágyak telepítésének. A melegágyakat, melyek friss bab, borsó, fejes saláta stb. van vetve, a hideg beálltával friss lótrágyával rakjuk körül.

A szőlő. E hóban van a szüret. A szürete léssel sohasem szabad sietni — de feltétlenül csak száraz időben kell szüretelni és soha sem szabad eső alatt szüretelni, még nedves időben se szüreteljék, mivel ez a bor minősége határozottan ártalmas. Az ültetni való vesszőt most szedjük.

A szüretelés befejezése után, az indáknak és kacsoknak a karókról vagy lécekről való lefejtése után alkalmazzuk az őszi metszést.

A pincében a legnagyobb tisztaságra és kellő, egyforma megre kell ügyelni, állandó szellőztetésről kell gondoskodni, hogy a must jól erjedhessen.

A méhesben. A kaptárakban megszűnik jük a röplyukakat, hogy csak egy méh férjen ki egyszerre, így nem fér be a kaptárba a halálfejtő lepke, mely sok mézet pusztítana el. Az üres és egészséges lépeket szellős helyre aggatjuk a hibásokat pedig kiolvasztjuk.

(—) Megdrágult a szatmárvidéki bor. Erdély legjobb bortermő vidékén, Szatmár, Szilágy és Biharmegyében a tavaszi fagy megártott a szőlőnek, a szőlőtő nem képes a fűtőket táplálni és rothad a szőlő. Az ideai bortermés nem éri el a múlt évnek a felét sem, habár minőségileg kitűnő.

Arban erősen konkurál az északromániai borral a regáti és a besszarábiai, mert úgy az ökirályságban, mint Besszarábiában kitűnő volt az ideai termés.

A regáti kereskedők a múlt évben teljesen kiürítették a Margitta és Ermiályfalva környékét. Két-három lejes áron vásárolták össze az újbort, melynek ára ma háromszorosára emelkedett.

Ermiályfalván 11—12 lej a bor literje, Szatmár megyében 7.50, Szilágy megyében 8.50, míg a magurái bor ára 20 lejre szállt fel.

Az erdélyi kereskedők és ügynökök a nagyobb tételeket már összevásárolták és most már termelőknél csak a kiscgazdáknál lehet bort kapni, azok azonban még nem adják el.

Az ügynökök és borkereskedők spekulációja folytan valószínűleg emelkedni fog a bo-

rok ára bár ma már nem mutatkozik jelentékeny kereslet; de viszont az emelkedésnek határt szab az, hogy a regából olcsó borokkal lehet az erdélyi piacot elárasztani.

(—) Tojástőzsde Budapesten. Budapesti jelentés szerint a régen tervezett tojástőzsde felállítása eljutott a megvalósulás stádiumába. A minisztertanács ugyanis hozzájárult a tojástőzsde felállításához. E tőzsde jelentősége abban áll, hogy a balkánállamok nagy tojásfelhasználását Budapest keresztléte értékesítenék. A tőzsde szerepe egyelőre abban nyilvánulna, hogy a belföldi és külföldi

tojás piacok árait hivatalos formában jegeznék. A tojásforgalom felélénkítése végett a tojáskereskedők egyesülete kérte a jelenlegi métermázsánkénti 8 arany koronára vámtételnek leszállítását, az államvasutak tárfájának kedvezőbb alakulását, a forgalmi adó mérséklését. A kereskedők szerint e három feltétel teljesítése a tojástőzsde működésének jelentőségét nagyfokossá tenné. Az alapvető intézkedések megtétele után most már rövidesen, talán még a tél beállta előtt sor kerülhet a tojástőzsde felállításának technikai munkálataira is.

KÖZGAZDASÁG

Ujabb nagylelkű ígéret

Bratianu Vintila résztörlesztést kezd az állam árutartozásaira

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Bukarestből jelentik, hogy a pénzügyminiszter meg akarja fizetni az áruszállításból eredő tartozások egy részét. Sokat hangoztatott panasz volt, hogy az állam a teljesített szolgáltatások ellenértékével a szállító vállalatoknak adása maradt s milliárdokra rugott így az az összeg, amely az állam pontatlansága miatt a termelésből elmaradt. A vállalatok az államnak nyújtott hitel miatt nemcsak nagy kamatterheket voltak kénytelenek viselni hanem sok közülük fizetési zavarokkal is küzdött a mai válságos pénzügyi világban.

A szorongatott vállalatok sürgetése elől az állam sem térhetett ki s a pénzügyminiszter kénytelen fizetési kötelezettségének — kis részben eleget tenni. Sajnos ez alkalommal is kötelezettségének csak bizonyos hányadát s hírek szerint kis hányadát teljesíti, míg adóssága java részével továbbra is hátrálékban marad. A mostani fizetés csak egy csepp a tengerben a jelenlegi példátlan pénzhány mellett. A vállalatoknak pedig pénzük nagyobb részére tovább is várni kell s elviselni a jelenlegi tekintélyes kamatvesztéseket.

Bukaresti híradásunk így szól: A pénzügyminiszteriumban bizottságot alkottak, a melynek feladata az állam belföldi függő adósságainak rendezése. Bár hivatalosan nem közlik pontosan, hogy milyen összeget kell az államnak kifizetni, mégis tudjuk, hogy a belső adósságok a CFR tartozásaival együtt négy milliárd lejre rugnak.

A pénzügyminiszter megtudván azt, hogy igen sok vállalat válságba jutott amiatt, mert az állam a szállítókért nem fizetett, megtette az intézkedéseket, hogy ez adósságok egy részét kifizesse. Ezért Bratianu Vintila pénzügyminiszter rendkívüli hitelt nyitott és pedig néhány száz milliónyit, amelyből a fizetéseket teljesíteni fogják.

A fizetéseket jegyzőkönyvek alapján teljesítik, amelyeket a minisztertanács hagy jóvá. Miután az állam adósságai tulnagyszegre rugnak, viszont a rendelkezésre álló összeg igen korlátolt, a miniszter az adósságot százalékos arány szerint fogja fizetni, megállapítván azt a százalékos kulcsot, amely szerint a törlesztés egy bizonyos hányadra most történik, míg a maradékot később fogják kifizetni.

Hivatalosan közlik, hogy a fizetés október hó második felében kezdődik.

Párisba érkezett a német kereskedelmi delegáció

PÁRIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A német kereskedelmi delegáció ideérkezett. A pályaudvaron a német nagykövetség, a francia miniszterelnökség és a kereskedelmi miniszterium képviselői üdvözlötték a német delegátusokat. A tárgyalásokat szerdán délután nyitja meg Herriot miniszterelnök, aki nek megnyitó beszédére Hoesch német nagykövet válaszol. A tanácskozásokon Reynald felszólalását is várják.

(—) Kamattal szedik be az adókat. Mig az állam fizetési kötelezettségeinek csak nagy nehezen s többnyire kényszerhatások alatt és évekig terjedő késedelemmel szokott eleget tenni, s mint adós a legrosszabbak közé tartozik, addig mint hitelező könyörtelen energiával juttatja érvényre követeléseit s azokat, kik — bizonyára komoly ok miatt — nem tesznek eleget fizetési kötelezettségeiknek, alábbi

híradás szerint magas késedelmi kamattal sújtja. A legújabb rendelet szerint 1924. október elsejétől kezdve az 1924. évre kivetett s a lejáratú határidőig ki nem fizetett adók 9 százalékos kamattal hajlandók be. Azok az adók pedig, melyeket az 1924. októberi harmadban állampitanak meg, ugyanilyen kamattal hajlandók be már 1925. január elsejétől kezdve. Azok a régi adóhátralékok is amelyek az 1924. évre átiraktak, 1924. október 1-től kezdve kamatokkal együtt hajlandók be. A kivetett kamat teljes hányra számítandó.

A MAI PÉNZPIAC

Szerda, október 1.

A világgpiacon ingadozó árfolyamok, inkább gyengülő irányzattal.

A belföldön tegnap délután a megtartó ünnep miatt üzletelen a hangulat. Ma reggel 36.90 lejes svájci frank alapon élénk kínálattal, kevés kereslettel indul az üzlet. A lanyhaság miatt az árfolyamok 36.65-ös alapig esnek. A zürichi nyitás hírére a forgalom szilárd irány veszt, de pénzhány miatt vásárlások alig eszközölnek. Déli záró árfolyamok: Egy svájci frank 37.80 lej, egy angol font 863, egy olasz lira 8.50, egy dollár 191, egy francia frank 10.30, egy cseh korona 5.7, egy lejért 375 osztrák, illetőleg 385 magyar korona.

Zürich. Devizák (zárjelben a tegnapi zárástól való eltérések). Nyitás: Egy dollár 5.25 († fél), egy angol font 23.42 († fél), száz francia frank 27.74 és fél, száz olasz lira 23 (†15), száz cseh korona 15.5 (—15), száz dinár 7.25, száz leva 3.80, száz lej 2.66 és egynegyed (—3 és háromnegyed), tízezer magyar korona 0.68, tízezer osztrák korona 0.74 († egynegyed), száz járadékmárka 124 és fél.

(—) Budapesti értéktőzsde. A tegnapi napon a zsidó ünnep miatt igen lanyha menetű volt. Zárati árfolyamok ezrekben: Magyar hitel 418, Osztrák hitel 146, Salgó 41, Rima 120, Délvasut 54, Államvasut 375, Állam-tika 19.5, Ganz-Danubius 1920, Kőszén 23, Papir 31, Nasici 1800, Szlavónia 73, Földtelbank 218, Viktória malom 188, Kereskedelmi hitelbank 20, Pesti Magyar Kereskedelmi 1040, Urikányi 620, Láng 81, Lipták 97, Schlick 44, Brassói 282, Zabolai 6, Baróti 6, Cukoripar 1875, Klotild 47, Temesi szesz 2, Hungária műtrágya 85, Olasz bank 20, Magyar-Cseh 22, Nova 128, Kronberger 14, Kúti 60, Csáky 11, Izzó 535, Ofa 430, Malomky, 7, Pesti Hazai 2925.

(—) Új beviteli tilalmak Lengyelországban. Varsói jelentés szerint rendeletet adott ki, mely tiltja az alábbi cikkek bevitelét: kók, csokoládé, kakao, rum, konyak, pálinka, likör, borok, s alkoholt tartalmazó kozmetikai cikkek.

(—) Rosszul megy a favállalatoknak. Párisból jelentik: A Foresta közgyűlése megfolyt le. Mérleg szerint, a június 30-án lezárult üzleti év a vállalatra nézve 69 millió ezer lira veszteséggel zárult. A veszteség a »Foresta Polska« vállalattal kötött néhány rosszkimenetelű üzletből s az erdő kitermelés veszteségeiből erednek.

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla.

Kiadó: »Brassói Lapok« nyomdája.

A Brassói Lapok könyvosztályának könyvjegyzéke.

(Postai megrendeléseket utánvétellel, vagy az összeg előzetes beküldése mellett azonnal elintézzük.)

Ifjúsági iratok, képeskönyvek, leporellók.		Háztartás könyvtára	
		Szerkesztő: Kürtösy Emilné	
Benedek Elek: ABC (Nagy leporellószerű képeskönyv)	160.—	1. Hus- és bőjti levesek.	
Bokay: Miska és Peti	50.—	2. Levesbe való tészták és egyéb	
Csuka Zoltán: Gyermekmesék	50.—	4. Tojás ételek	
Egy komisz kölyök naplója (Karinthy fordítása)	140.—	6. Szárnyasok és szárnyas vadak	
Fayné: Sok-sok csecse tarka mese	140.—	7. Nyul-, őz- és egyéb vadhusok	
Gaal Mózes: Mildi meséi (Félvászon kötés. Jaschik Álmos színes illusztrációival)	240.—	8. Halak elkészítése	
Grimm meséi. (Összeállította Gaal Mózes. Jaschik Álmos színes illusztrációival)	240.—	13. Sós- és édes mártások	
Grimm Testvérek legszebb meséi	80.—	16. Különféle italok	
Haberton: Helén kicsikéi	160.—	17. Jóízű kenyér sütés	
Más csemeték	160.—	21. Gyermekszoba (Gyermeknevelés)	
Hauff meséi (Jaschik Álmos színes illusztrációival)	240.—	22. Szépségápolás	
Hamburg: Öreg barátom	160.—	23. Illatszerek	
Kiszely: Matyika és Eperke	100.—	24. Az egészség ápolása	
May Károly: Szent este	120.—	25. Lakás (Jókarbantartás) Takarítás	
" A vezér	120.—	26. Az asztal diszei (Asztalterítés)	
" Winnetou I.	120.—	27. Fűtés, világítás	
" II.	120.—	28. Mosás, pecsétisztítás. Mosószappanok	
" Winnetou halála	120.—	29. Háztartások (Házi gyógyszerár)	
" Kaimann kapitány	120.—	30. Hasznos tudnivalók	
Oszkár bácsi meséi	100.—	31. A bevásárlás művészete	
Papp Dezső dr.: Egész az északi polusig és egyéb utirajzok	70.—	32. A konyha	
Puk Muk urfi újabb kalandjai	100.—	33. Társas étkezések rendezése (Lakomák, tálalás, felszolgálás)	
Sas: Csali Pali csalafintaságai (Színes képekkel)	160.—	34. Egyszerű ételsorok (Ebédek, uzsonnák, vacsorák)	
Stelly: Mit játszunk gyerekek	50.—	35. Az éléskamra	
Halden Erzsébet: Szeleburdi kisasszony menyasszonysága	160.—	36. A pince	
" házassága	160.—	39. A konyhakert és gyümölcsös	
Leporellók: Kis állatkert I. Szárnyas állatok	30.—	40. Diszkrét és szabadkerteszet	
" II. Háziállatok	30.—	41. A vendéglátás művészete	
" III. Vadállatok	30.—	42. Hölgyek tanácsadója	
Tessék beszélni	30.—	43. Nők sportja	
Kócos Peti	30.—	44. Gyermek higiénia (Gyermekbetegségek és azok gyógyítása)	
A kis tudós	30.—	45. A fog-, száj- és köröm ápolása	
Apró állatok	30.—	46. A női test ápolása	
Törpe világ	30.—	47. Folttisztítók	
Mi van benne	30.—	48. Hogyan ruházkodjunk	
A mi állataink	30.—	49. Baromfi betegségek	
Muki medve	30.—	50. Baromfi tenyésztés	
Háziállatok	50.—	51. Felfújtak és puddingok	
Vadállatok	50.—		
Számoljunk	50.—		
A. B. C.	50.—		
Klasszikus képeskönyv Petőfi verseivel	60.—		
Vig állatkert	60.—		
Bandika kalandjai	60.—		
A. B. C.	60.—		
A kis tudós	70.—		
Babák öröme	70.—		

Egy-egy kis füzet ára 5 lej.

Megérkeztek

abudapesti könyvuidomságok

a Brassói Lapok könyvosztályába.

Kérje díjtalan könyvárjegyzékünket.

Öfelsége I. Ferdinánd

és az uralkodóház összes tagjait, a fővárosi nagykövetség, a közhatalom, magánházak, kórházak, gyárak, kaszárnyák, uradalmak kizárólag a

"Pasteurisant,"

vízszűrőkészülék

által teljesen megtisztított ivóvizet isszák.

3000 belföldi elismerőlevél!

A világ leghíresebb orvostanára mint egyedülálló, teljesen megbízható készüléket ajánlják.

Egyszerű, olcsó, biztos hatása.

Nagyrománia főelárulója és lerakat:

A. MENU & CIE.

román kir. udvari szállítók,

Bukarest, Cal. Victoriei 55/c.

Telefon Román, francia, német Telefon 24/38. és magyar levelezés 24/38.

KÉRJEN PROSPEKTUST!

Ház- és gérápításhoz kedvezően fekvő

beltelkek

szabadkézből becsárban eladatnak.

parvasut csatlakozás könnyen lehetséges.

Érdeklődni lehet Áruforgalmi Bank Rt., Brassóban,

Károly herceg-ucca 17.

5717

TÚZIFA hasábos és felvágott

KOKS DARABOS

SZÉNA KAPHATÓ

Tontsch-féle raktár

Weiss Mihály-ucca 29

2054 Telefon 286-os

Butor-árverés.

Közhírré teszem, hogy Schönberger E. ügyfelem antik butorai és házi ingóságai f. hó 3-án és 4-én (pénteken és szombaton) a főtéren (tanácsház mellett) nyilvános árverésen elfognak adni.

Feltételek irodámban betekintheők.

Braşov, 1924. október hó 1-én.

Dr. TAKÁTS JÓZSEF ügyvéd

Braşov, Buzasor 9. szám.

5008

Brassó,

Mindenemű kész ruhákat legjobban, legolcsóbban vásárolhat elegáns kivitelben a Szabómesterek Árucsarnokában. Valamint az összes szabókellék nagyban és kicsinyben

kaphatók

Weisz Mihály-ucca

2. sz. I. emelet.

MOTOROK

Szívógáz 30, 40, 70 HP

Benzin 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18 és 20 HP

Nyersolaj 10, 14, 18 és 20 HP

Diesel 40 és 45 HP

GŐZGÉPEK

Félstabil 30, 40 és 70 HP

Compoundstabil 50, 70 és 80 HP.

Az összes gépek gyárilag javítva azonnal szállíthatók, kedvező ár mellett.

Kérjen árajánlatot!

Friedrich Testvérek, Timisoara.

Világhírű

detektiv-regények!

MAURICE LEBLANC nevét közkedvelté tette az a rendkívüli tehetsége, amely csak a kivételeseknek adatott meg: ő volt az, aki irodalmi nívót teremtett a detektiv-regény irodalmában. Állandó főhőse: ARSÈNE LUPIN valóságos fogalom azok szemében, akik szeretik a lebilincselően érdekfeszítő, izgalmas, de mégis nívós detektiv-regényeket.

Arsène Lupin rendkívüli kalandjai

című sorozatban újabb megjelent művek:

AZ URI BETÖRŐ 50 lej

A KELETI TITOK 50 lej

NYOLCAT UT AZ ÓRA 60 lej

A NÉGY VÖRÖS GYÉMÁNT 60 lej

Kiadta: Brassói Lapok könyvosztálya Brassóban

Mindenütt kapható.

Főgépész,

ki a fagegmunkáló gépek kezelésében jártas, városi üzemhez kerestetik.

Cím: 7-2. szám alatt a kiadóhivatalban.

COURTHS MAHLER

LEGSZEBB MŰVEI:

- Szinlelt házasság 45.— L.
- Fény és homály 45.— „
- Szegény fecske 45.— „
- Ne ítélj! 45.— „
- Apja leánya 45.— „
- Forgószél kisasszony 50.— „
- A férfi sorsa a nő 50.— „
- Kata házassága 60.— „
- Virágakövek közt 60.— „
- Koldus grófkisasszony 60.— „
- A visszajáró muft 60.— „

Minden könyv izléses kiállításban, többször fedőlappal. Megrendelhető a Brassói Lapok könyvosztályától utánvétellel, vagy az összeg előzetes beküldésével.

Könyvkereskedőknek megfelelő rabattot adunk!

ÉDES MUST

ELSŐ
KÜLDEMÉNY
MEGÉRKEZETT

FLEISCHER GYÖRGY
BORNAGYKERESKEDŐNÉL, KOLOSTOR-U. 23.

CIPŐFELSŐRÉSZEKEKET

szállítunk elsőrendű anyagból és kivitelben páronként:

Női borjúbox 20 cm. magas hátul mérve . . .	245.— Lei
Férfi . . .	235.— „
Női borjúbox fél, fűrés 1 és 2 spanglis . . .	170.— „
Női zsíros . . .	180.— „
Férfi vörös . . .	175.—180.— „
„ zsíros . . .	185.—190.— „

Miszla & Fazakas Brassó, Fekete-ucca 38.

JÁVOR BÉLA;

HÁROM LEÁNY

Kis regény.

A „NÉPSZERŰ REGÉNYEK” legújabb száma.

Három fiatal és tapasztalatlan leánynak a története, akik naiv ábrándjaikkal a színpályán akarják életük nagy célját: a boldogságot elérni. A mindvégig érdekes és lebilincselő regényben mindenki a legélvezetesebb szórakoztató olvasmányt találja.

ÁRA 12 LEJ.

Kapható minden könyvesboltban, valamint a Brassói Lapok minden bizományosánál. Megrendelhető az összeg előzetes beküldése mellett a Brassói Lapok könyvosztályától.

Földmívelésügyi Ministerium
engedélye alapján

Lucerna- és lóheremagot

minden mennyiségben
vásárol

„Mezőgazdák”

Kereskedelmi Részv.-társaság, Aradon.

KELEMENNÉ ZATHURECZKY BERTA:

ASSZONY ÁTKA — AZ ASSZONY

Csak asszony értheti meg úgy az asszonyi lelket, csak asszony ismerheti úgy a szerelem és a gyűlölet végtelen hullámvásárait és csak igaz művész keze alól kerülhet ki minden olyan remekbe faragva, mint ahogy mindez sikerült a kitűnő székhely íróasszonynak ebben a regényben.

Ára 80 lej. Kapható mindenütt.

Kiadta: Brassói Lapok könyvosztálya, Brassóban.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 3 lei. - Vastagabb betűvel 6 lei. - Állat hirdetésnek 25% engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Apróhirdetéseket a fenti eredeti árak mellett bizonyosunknál is feladhat minden helységben, aki postán továbbítja azokat kiadóhivatalunkhoz. - Címválaszbélyeggel felszerelt kérdézközpontunkat válaszolunk.

Személyszállító autó-vállalat.
Jancsó. Telefon 5-30 Brassó, Fekete-ucca 44. 9400

Francis munkába per-fekt varrónő állást kap-hat. Ugyanott tanulmány is kerestetik. Jancsó Cér-na-u. 2. 7972

Jog és államtudomá-nyok doktora, iparvállalati cégvezető, per-fekt könyvelő és levelező, aki több nyelvet beszél állá-sát változtatná. Ajánlatot „Vidékre” jellegre Hegedűs Hiriapiróda Oradea-mare kerek. 7973

Eladó ház Csikszere-dában a Bulevardul Re-gele Ferdinand L. 13 sz. 4 modern lakosztályból és két üzlethelyiségből álló ház a beutakkal s raktárhelyiséggel együtt eladó. Ez ügyben a szük-séges felvilágosítással a tulajdonos szolgál. 7977

3 lóerős majdnem új Hoffher-féle gőzgépem ki-cserélném egy 8-9 lóerős benzínmotorral. Dravecz-ky, Ghirig-Aries 7982

Okleveles kertész, ki egy konyha mint virág-kertészben kellő gya-korlattal bír, azonnalra felvétetik. Nőtlenek előny-ben. Bizonyítványokkal személyesen jelentkezhet-nek Tompa István gazda-ságában Kisborsosnyó, Há-romszék m. 5967

Tárgul-Mureşen (Ma-rosvásárhely) vendéglő beszállóval bérbeadó 5 évre, berendezésnek örök áron megvételével. Tuda-kozní „Terra” ügynök-ség Tg.-Mureş, Strada Regina Maria 2. 5965

Építési telek 300-400 m² kerestetik külvárosban vagy Bertalan közelében. Cím 5983 alatt a kiadó-ban.

Gépirásra két hét alatt bárkit megtanítok. másolásokat elvial ok. Kórház-ucca 19. hátul az emeleten. 5480

Két ügyes kifutóleán azonnalra felvétetik a „BRASSÓI LAPOK” kiadóhiva-

Mészárszékekben bi-zható pénztárnoknő re-stetik. Cím Kut-u. 23.

Kisebb sarok telek galmas helyen bod-nak, vagy üzletnek al-mas szabadkézből o-ló eladó, esetleg bérbe. Érdeklődni Szent Ja-ucca 5. II.

Belvárosban bul-zott vagy üres noo-lő befáratu szobát lapasalon részére ke-re. Ajánlatok „Sürgős”-gere e lap kiadóhiva-lába küldendők.

Eladó nagyobb me-ségben fajalma. Cs. Kálmán, Sővényfalva, küküllő megye.

Gardatimti vagy-szóltó állást keres mezőgazdaságban a gyakorlati, kitűnő nyitványokkal rendel-kező középkorú egyén. Meg-teséseket „Megbíz-” jellegre a kiadóhiva-lá vábbit.

Erőteljesített egy-met végzett 40 éves egyén ki a magyar-ven kívül a nemet és román nyelvben is lehetőségyakolata irodal felügyelő, noki, vagy ezekbe-senő állást keres nali belépésre. Cím sz. a. a kiadóhiva-

Lenos és fohol-ós árgát tizitio (triedt) keresek telre vagy több ide-nálatra. Cím Száva Macya (Treiscaun).

Báró Kemény le-hireves borás Csombordi és Al-di idei kitűnő mla-ter m és t (Ple-Muskotály, Riga Csombordi Rialag-mustot fogja a Értékemmel mla-lajdonossal Csom-don, Posta Alad (enyed).

Kivétel nincsen,

kell, hogy Önt is érdekelje

az, hogy üzletünk végkiárúsítását, míg a készlet tart **okt. hó 2-ától (csütörtök)** kezdődően **Fekete-ucca 8. sz. alatt** (Metropol-szálloda mellett) folytatjuk.

Áraink meglepően olcsók!

Igy mindennemű ruházaticikk beszerzésére **most van a legjobb alkalom**

Klein József és Fia cégnél.

Nyomatott a „Brassói Lapok” nyomdavállalatának köríorgógépén, Brassóban.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj